

Uredništvo: Slovenska kmetijska zveza. — Cena 38 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Posredniška stroški 1 Din. — V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. — Izhajna vsaka sredo ob 6 zjutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, narodna reklamacije in inserati pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica št. 6.

pl. posl. prof. Evgen Jarec:

Nepošteno hujskaštvo.

Stara pesem.

Ko je v letih pred svetovno vojno naša kranjska prevzela kranjsko deželno gospodarstvo in ga uredila na ta način, da je bila doklade k direktnim davkom stopena po načelu: kdor ima več, naj tudi več plača, zlasti pa obremenila potrošek alkoholnih pijač, so liberalci vpili na vse to, češ da bo dr. Lampe spravil deželo v kant.

Isto se ponavlja tudi danes, le da je hujskarija še bolj zahrbtna in da izhaja od obeh strani, od naših samostojnih demokratov, ki štitiijo pred vsem koristi liberalnih magnatov, in od samostojnih kmetov, nasprotujejo prav vsaki stvari, pa naj bo še tako dobra, samo zato, ker je izšla iz naše stranke. Kakor v tisti povesti o ožu in ženi, ki je naprej trdila, da je striženo in ne pokošeno, je načelnik slovenskih radičevcev g. Pipan zadnjič prišel, da je proračun za kmetijstvo sicer širokogruden in dober, vendar pa je jurško glasoval proti dohodkom, ki naj bi mogočili, da se izpelje to, kar je sam valil.

Zgodilo se bo isto, kar je bilo pred vojno. Isti ljudje, ki so vpili takrat proti deželnim dokladam, so pozneje govorili in vsali, kako uspešno in koristno je bilo pred vojno delovanje deželnega odbora in povzdigujejo še danes dr. Lampeta in dr. Preka, ki ga je takrat v deželnem zboru ozdravil liberalni voditelj kot »krvnika kranjske dežele«. Ko se bo pa začelo to isto delo za našo deželo in ko se bodo začele deliti podpore za živinorejstvo, za kapačevce, za gnojnične jame ter prelagati in popravljati ceste, bi pa kaj stavili, da bodo naši nasprotniki prvi, ki se bodo trudili za podporami. Saj se že sedaj javljajo pri oblastnem odboru, ko še proračun niti pojen ni. Tako se bo izkazala vsa njihova navščina.

Z lažmi kot nekdanj.

Naši nasprotniki skušajo sedaj, ko vijo, da so v državi in deželi prav brez sake moči in vsake veljave, z raznimi lažmi begati naše ljudi in pišejo in govore o novih davkih, ki bodo uničili na-

šega kmeta. Bodi najprej povedano, da so težkih državnih davčnih bremen krivi prvi gospodje od samostojnih demokratov. Leta in leta so se ubijali za centralizem, izglasovali vidovdansko ustavo, načelnik finančne in davčne službe pri nas je bil izrazit njihov pristaš. Tako so sami spletali bič, ki je tepel Slovenijo. Kdor se je takrat upiral njihovem brezvestnemu početju, tega so ovadili kot »protidržaven element počenši od sodnega sluge pa do škofa.

Sokrivi pa so tudi naši radičevci. katerih voditelj je v odločilnih trenutkih Davidovič-Korošičeve vlade svojim zaveznikom streljal v hrbet in ko so ga nasprotniki potegnili iz luknje, skesano poljubil peto, ki mu je stopila na tilnik.

Resnica o novih davščinah.

Te davščine, ki se uvedejo z novim oblastnim proračunom, imajo pred vsem to dobro zase, da ostane ves denar doma in da se oo porabil za stvari, ki bodo koristile našemu kmetu, obrtniku in delavcu.

Naj predočimo še enkrat te nove takse oz. davščine.

1. 50 odstot. pribitek na državne takse od kinematografskih predstav je sklenila oblastna skupščina že lansko leto. Je to gotovo pravičen davek, zlasti ker so izvzeti vsi poučni filmi. Proti temu davku se bori dr. Kramer v Beogradu. Liberalci imajo kino, žigar dobiček krije stroške žerjavovske stranke. Ako ta davek ne bi bil odobren, bo oblast oškodovana za 600.000 Din.

2. Z znanim § 82 proračuna za leto 1927-28. je bilo določeno, da smejo cestni odbori delniškimi družbam nakladati samo 25 odstot. doklado k drž. davku. Vsled tega so izgubili nekateri okraji na stotisoče dohodkov. Da to izravna, je sklenila oblastna skupščina 25 odstot. doklado k drž. davku na dobiček delniških družb, kar bo zneslo 2 milijona dinarjev. Ves ta denar bo prišel v dobro kot oblastni prispevek cestnim okrajnim odborom in v cestne namene sploh.

3. Na javne plesne prireditve se je sklenila taksa po 250 Din, kar bo neslo pol milijona dinarjev. Istina je, da so se plesi pri nas preveč razpasli, da se na njih

neizmerno popiva in denar zapravlja, zlasti ker še razni brezvestni gostilničarji pod krinko društvenih plesov gostom praznijo žepe. Izvzete so pa od te takse svatbe.

4. Na obisk barov po polnoči se je naložila taksa 10 Din in na obisk kavarn po eni ponoči pa 5 dinarjev. So to mestna zabavišča, kamor ljudje ne zahajajo po potrebi, ampak zgolj zaradi veseljačenja, da se na vesel način iznebe odvišnega denarja. Donos te takse je proračunan na pol milijona dinarjev.

5. Na motorna vozila, na motocikle, osebne in tovrne avtomobile, se je tudi uvedla posebna taksa, katere donos, proračunan na 1 milijon dinarjev, se bo stekal v poseben zaklad za izboljšanje cest. Znano je, da ta vozila, zlasti če imajo polna kolesa, ceste najbolj kvarijo. Zato je pravično, da še posebej zanje prispevajo. Taksa pa ni neprimerno visoka, ker znaša za navadne motocikle krog 100 Din in za tovrne avtomobile pa krog 250 Din, tako da s tem ne bo oviran avtomobilni promet.

6. Na porabo premoga v naši oblasti se je uvedla posebna taksa, ki jo bodo morali plačevati zasebniki in podjetja, ki rabijo premog. Ta taksa je sicer tako nizka, da navadno gospodinjstvo ne bo obremenjeno niti z 20 Din letno, vendar pa bo prinašalo letno krog 2 milijona dinarjev. S tem bo zlasti mogoče storiti kaj za izboljšanje stanovanjskih razmer zlasti v rudarskih (Zagorje, Trbovlje, Hrastnik, Kočevje) in industrijskih krajih (Ljubljana, Jesenice).

7. Državno trošarino na alkoholne pijače je sklenila obl. skupščina 100 odstot. doklado, oz. na tuja vina 200 odstot. doklado. Zaradi tega sklepa je največ vpitja. Kaj je na tem? Vino — domače — je po tej dokladi ravno tako obremenjeno kakor je bilo pred vojno. Takrat se je plačevalo od hektolitra 4.46 K drž. trošarine, ki je znesla z deželno doklado 9 K, torej če se vpošteva takratna vrednost denarja, več kakor znaša danes državna in oblastna trošarina skupaj, to je 70 dinarjev od hektolitra. Na tuja vina, kakor banatčana in dalmatinca, ki ga pri nas popijejo več kakor domačega, se je predlagalo 200 odstot., da se zaščiti domače vino. In ravno proti temu se bore neki znani vinski veletržci in so naščuvali producente izven naše oblasti, da so protestirali proti tej razliki. Če bi ta padla, bo oškodovana naša oblast za letnih 8 mi-

lijona dinarjev. V našem proračunu pa je za povzdigo vinarstva pri nas vstavljenih nad 1 milijon dinarjev in ta vsota bo prišla vinorodnim krajem v korist. Opozorjamo pa naše čitatelje na ogromna bremena, ki so jih naprtili kmetu v Zagrebu radičevci (pucljevci) in žerjavovci.

Glede žganja se razven nove doklade v višini državnega davka ni ničesar izpremenilo. Laž je zlasti, kar trosijo okrog nasprotniki, da se bo prepovedala prosta koha. Priznamo, da bo doklada na špirit, ki znaša tudi toliko, kot državni davek, ki je pa bil šele lani s 1. aprilom znižan od 25 dinarjev na 17 dinarjev, vsled zvišanja cene »jeruša« omejila pitje tega strupa. Ravno to pa se je hotelo doseči. Naše kaznilnice, bolnice in blaznice so polne vsled nesvetelega špirta. S tem davkom bo skušala oblast dobiti sredstva, da se sezida nova blaznica, ker je sedanja tako prenapolnjena, da je v njej 600 blaznih, dasi ima prostora komaj za 250. Samo ta stavba brez

vzdrževanja, bo stala gotovo 25 milijonov dinarjev.

Bodi tudi omenjeno, da je kranjska dežela dobivala pred vojno od žganja 1 milijon 500.000 kron, kar je mnogo več, kakor bo donajala sedaj vsa doklada na alkohol (vino, pivo in žganje) proračunana na 9—10 milijonov dinarjev. Nova doklada na pivo pa bo donajala blizu 4 milijone dinarjev, približno toliko kakor pred vojno.

Nasproti tem davkom je pa treba poudariti, da bo ves dohodek iz teh davščin porabljen za zboljšanje našega zaostalega gospodarstva. Saj je za povzdigo kmetijstva določenih nad 9 milijonov dinarjev, za ceste in javna dela pa nad 10 milijonov Din. Denar, ki ga bodo prispevali pivci prostovoljno — saj jih nihče ne sili — se bo torej porabil tako, da bo ostal doma in koristil samo našemu domačemu gospodarstvu.

To je resnica o novih oblastnih davščinah, vse drugo, kar vpijejo naši nasprotniki, je zavijanje in laž!

Poučno primerjanje.

Ze smo na tem mestu ugotovili, kako ogabne so nekatere slovenske politične stranke v svoji agitaciji. Naj nasprotna stranka, ki ima slučajno pri vladni moči tudi nekaj besede, še tako dobro dela, naj sklepa za ljudstvo še tako koristne postavbe: treba je dosledno in neprestano s kožom udrihati po njej. Zakaj vse, kar nasprotna stranka naredi, je hudičovo delo, pa naj bi ljudem cekine sipala.

Kaj pomeni to, če voditelj opozicijske stranke hvali n. pr. proračun ljubljanske oblasti kot vzoren in koristen za kmetstvo ljudstvo, na drugi strani pa v istem trenutku glasuje proti proračunu, ki je vendar po njegovi lastni izjavi dober in koristen za ljudi? In zopet isti voditelj pusti, da glasilo njegove stranke z vso silo napada taisti proračun in hujska kmete in delavce, češ, da SLS hoče z novimi davščinami ugonobiti delovno ljudstvo. Ali ni to politična nepoštenost, ogabna grdobija prve vrste?

Ta politična nepoštenost pa si je baš v teh tednih zateknila še nov smrdljiv šopek za klobuk. Namreč:

Radičevci ozir. samostojneži od gostilne do gostilne hujskajo, na kogarkoli nalete; glejte, klerikalci vas bodo slekli do golega. Ne dajte se! Pojdite z nami, mi vam ne bomo naložili niti pare.

Prav ista radičevska stranka, ki na Kranjskem zabavlja čez nove v večini prostovoljne davščine, s katerimi se bo moglo popravljati gospodarstvo našega ljudstva — prav ista stranka pa je v zagrebški oblasti naložila skoro vse iste davke (tudi na alkohol) in povrhu še nove, veliko bolj občutljivejše.

Tako n. pr. na zakupnino od lovišč celih 50 odstotkov od zakupnine, na vse direktne davke (na zemljiški, hišni davek itd.) 25 odstotkov, na vsa obrtna in trgovska dovoljenja 50 odstotkov državne takse, na sekanje lesa po 2 odstotka od vrednosti lesa.

na živinske potne liste po 1—2 Din.

Dasí pa je naložila zagrebška oblast več vrst davščin kot ljubljanska, in to hudo občutljivih, je vendar določila za povzdigo kmetijskega gospodarstva nekaj čez 6 milijonov dinarjev, ljubljanska pa nekaj čez 9; tudi za ceste in mostove bo dala ljubljanska oblast po svojem proračunu več kot zagrebška. Na drugi strani pa je v Zagrebu določeno za oblastni odbor 626.000 Din, v Ljubljani pa samo 390.000 Din.

Pripominjamo še enkrat, da v zagrebški oblasti odločujejo radičevci.

Sedaj pa primerjajte vse te zagrebške davščine z ljubljanskimi, potem pa si ogledite hujskarije naših radičevcev in žerjavovcev, pa recite, če ni to politična nepoštenost prve vrste.

Vsakomur je jasno, da ima opozicija pravico in celo dolžnost kritike, da je vprav njena naloga, da opozarja na posamezne napake v predlogih, ki jih večina predlaga; to pa zato, da se te napake popravijo v korist ljudstva.

Vsakomur pa je tudi jasno, da je to, kar uganjajo žerjavovci in radičevci radi oblastnih davščin, nepoštenost, ki je v politiki prav tako grda in neopravičljiva kot v zasebnem življenju. Ponovno zato povdarjamo, da je dolžnost vseh poštenih ljudi, da v javnem interesu to nepoštenost preganjajo v besedi in dejanju.

Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela 'Union'.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posciva, proti
oroštvu i. t. d.

V Belgradu.

3. jan. Proračunska debata v finančnem odboru je postala zelo živahna, ko je prišlo na vrsto ministrstvo za notranje zadeve. To ministrstvo vodi Vukičević sam, na katerega imajo zlasti samostojni demokrati zelo veliko piko. Zlasti se je spravil nad Vukičevića Pribičević, ki je opisoval razmere v Macedoniji. Najbolj zameri Vukičeviću, češ, da je uvedel v Macedoniji največje nasilje, da je vsa Macedonija polna orožništva in da o kakšni politični svobodi sploh ni govora. Pribičević je dober govornik, toda vsa skupščina se je muzala, ker se še vsakdo spominja, kako je bilo takrat, ko je bil Pribičević notranji minister, kako so oborožene bande, sestavljene iz Pribičevićevih pristašev streljale na mirne ljudi ter uganjale najhujša nasilja, kako so takrat metali uradništvo na cesto, če ni trobilo v pribičevski rog, kako se je žerjavovski politik izrazil: čez 4 leta ne bo nobena klerikalca več v državni službi. Zato je Vukičević s svojimi medklici Pribičevića z lahkoto sproti pobijal. Govorili so še drugi opozicijski govorniki, ki so blčali razne nezdrave razmere v državi.

4. jan. Ministrski svet je razpravljal, odkod dobiti 280 milijonov Din namesto dodnine, ki naj odpade. Podrobneje poročamo na drugem mestu. V finančnem odboru se je nadaljevala debata o proračunu notranjega ministrstva. Opozicija je zopet ljuto napadala ministrskega predsednika Vukičevića ter ga obdolževala raznih zlorab oblasti. Vukičević pa se ni dal ugnati ter je čisto mirno odgovarjal: Naj se izvrši preiskava, ki naj presodi.

5. jan. V finančnem odboru se je razpravljala proračun ministra za zdravje, ki je razložil, da je v naši državi 195 bolnic z 22.665 posteljami. Na 200 prebivalcev bi morala priti ena postelja, pa pride šele na 538 ena. Zato bo treba novih bolnic. Kar se tiče bolezni, je pri nas najbolj razširjena tiftika, na kateri jih umre na leto okrog 50.000. Zato bo treba še več zdravilišč. Zelo razširjene bolezni so tudi malarija in sifilis, zlasti na jugu. Golše je največ v mariborski oblasti, skupno v celi državi 100 tisoč. Proračun je bil sprejet.

Pogodba z Italijo. Prijateljska pogodba, ki jo je leta 1924 sklenil bivši zunanji minister dr. Ninčić z Italijo, poteče prihodnje leto in se mora eno leto preje odpovedati ali pa obnoviti. 28. januarja je torej odpovedni rok. V teh razmerah je težko misliti na novo pogodbo, odpoved pa je tudi nevarna. Zato so odpovedni rok za pol leta podaljšali, da se med tem vendar najde način, kako z Italijo shajati.

Krh uje med Pribičevićem in radičevci. Za nas trezne Slovence je bila vedno nerazrešljiva uganka, kako morejo Hrvati prenašati šviga-švaga politiko Stipice Radića, ki se je s svojim političnim vetrnjaštvom povsod osmešil in Hrvatom vzel

NOVICAR

Prevzem Kranjske hranilnice.

7. t. m. je oblastni odbor ljubljanske oblasti prevzel Kranjsko hranilnico. S tem je Kranjska hranilnica pričela poslovati kot oblastni hipotekarni denarni zavod po pravilih, ki jih je sklenila ljubljanska oblastna skupščina v preteklem poletju. Kranjsko hranilnico bo vodil posebni upravni odbor, ki ga je imenoval oblastni odbor. Upravnemu odboru je predsednik oblastni poslanec Ivan Avsenek, podpredsednik ravnatelj Jugoslovanske tiskarne Karel Čeč, člani pa so mestni župnik in pisatelj Franc Finžgar, odvetnik dr. Vlad. Ravnihar in dr. Lukman, oblastni poslanec in župan v Dolnjem Logatcu Gabrijel Oblak in radovljški župan Vinko Resman. V nadzorstvo pa so izvoljeni: profesor Remec v Ljubljani, oblastni poslanec dr. Ivan Česnik v Novem mestu, oblastni poslanec in dekan Anton Skubic v Ribnici in lastnik spedijske tvrdke Rajmund Ranzinger.

Tako je prešla Kranjska hranilnica, ta najstarejši denarni zavod, kar jih je na slovenskih tleh, v last ljubljanske oblasti, ki po novih pravilih jamči odslej za vse obveznosti zavoda neomejeno in nepreklicno z vsem svojim imetjem in z vso davčno močjo. Dobili smo s tem zavod, v katerem nimajo samo oblast in občine svoj finančni vir in oporo, ampak tudi vsak posameznik. — Gotovo se bo vsakdo prav rad posluževal zavoda, kjer so vloge vsled ogromnega in neizčrpnega jamstva popolnoma varne in čigar dobiček je namenjen izključno samo splošnosti in pri katerem je vsaka zasebna udeležba na dobičku izključena.

d Romanje v Lurd in Paray le Monial priredi Prosvetna zveza takoj po veliki noči. Nesli bomo v Paray le Monial, kjer je Jezus razodel sv. Marjeti Alakok svoje Srce, drugo slovensko »Zlato knjigo« presv. Srcu posvečenih družin. Dozdaj je za to knjigo priglasenih okoli 7000 družin. Priglasnice za drugo Zlato knjigo sprejema samo še do praznika Sv. Jožefa (19. marca) *Tajništvo posvečenja družin, Ljubljana, Jezuitski samostan.*

d Načelnik Kmetске zveze je poslanec g. Janez Brodar, podnačelnika pa sta ob-

ugled ter jim povrhu vsega še veliko škodoval. Najhujša preizkušnja za zdrave politične možgane pa je bila najnovejša zveza Radič-Pribičević. Človek bi mislil: preje gresta ogenj in voda, tema in luč v isto posodo kot Pribičević in Radič pod skupno streho. Sedaj pa se vendarle duje, da je ta tudi za hrvatske možgane predebela. V stranki je nastala močna struja, ki jo vodi dr. Kežman in ki dela na to, da se zveza s Pribičevićem čisto pretrga. Ker pa je Radič sedaj ves navdušen za Pribičevića, bo sveda v Radičevi stranki boj. Radič bo najbrže vse uporne politike pometal iz stranke, pa bo Bosna mirna. Hrvatje imajo pa res smolo ali pa so vendarle politično nesposobni in nezreli.

lastni odbornik g. Kranjec in oblastni odbornik g. prof. Jarc. V zadnjem »Domoljubu« je bila glede tega tiskovna pomota.

d Skupno romanje na Trsat bo letos o Binkoštih. V kratkem se bodo objavile podrobnosti.

d Dr. Anton Rogina, dosedanji podpredsednik, je imenovan za predsednika višjega deželnega sodišča v Ljubljani.

d Vse mestne blagajne je zavarovala proti vplomu mestna občina Maribor.

d V Mariboru bodo avtomobili kurjeni. Občina je že naročila tozadevne aparate na Dunaju. En kurilnik stane pet tisoč Din.

d 56 ubožcev sta obdarovali na praznik sv. Stefana Elizabetna in Vincencijeva konferenca župnije sv. Jakoba v Ljubljani.

d Še so poštenjaki na svetu. Na Jesenicah na Gorenjskem je izgubil iz Amerike došli Marko Vučinič 3000 dolarjev, a mu jih je najditelj pošteno vrnil.

d Novo porodnišnico v Mariboru so otvorili 7. jan. V lični kapelici zavoda je pri tej priliki daroval sv. mašo škof dr. Karlin, ki je nato tudi blagoslovil lepo poslopje. Slavnosti so prisostvovali mnogi predstavniki raznih oblasti.

d Lep misijonski večer je bil na sv. Treh kraljev dan v ljubljanskem Unionu. Velika dvorana z galerijo vred je bila napolna. Tisoči zavednih ljubljancev so se ob predavanju o Kitajski in njenih misijonih in ob slavnosti primernem petju navduševali za misijonsko misel.

d Ne nasedajte barantavcem! Po Sloveniji hodijo zadnji čas potniki, ki ponujajo draga razpela in pri tem še barantajo s sv. mašami, ki se bodo baje darovale v Rimu za kupce. Križ lahko kupiš in za sv. mašo lahko daš doma in vse ceneje, ako te je volja.

d Za okrajnega nadzornika za ljudske šole v kočevskem okraju je imenovan učitelj in oblastni poslanec g. Alojzij Peterlin.

d Miroslav Vilhar dobi nov spomenik. Ker so Italijani porušili Vilharjev spomenik v Postojni, se je v Planini pri Rakeku sestavil odbor za postavitev novega spomenika, in sicer pred pesnikovo rojstno hišo v Planini.

d Izseljevanje v Belgijo. Delavcem rudarjem je dopotovanje v Belgijo sploh prepovedano. Obrtni in tovarniški delavci pa zvedo pogoje v pisarni »Rafaelove družbe«.

d »Rafa'ova družba« v Ljubljani se je poživila. Rafaelova družba bo skrbela za naše slovenske izseljence. Stopila je v zvezo z našimi izseljenci na Westfalskem, Francoskem, Holandskem, v Belgiji, Argentini, Kanadi in drugod, kjer se nahajajo naši izseljenci v večjem številu. Družba ima točne podatke o razmerah v posameznih pokrajinah, zato more dati vsakemu, ki se namerava izseliti, točne podatke. Pripravljena je dati vsakemu izseljencu, nasvete, kako si preskrbi potrebne listine za pot v tujino. Posebno bo pa skrbela, da bodo mogli oni, kateri si ne morejo služiti kruha v Sloveniji, dobiti primerno delo

in dober zaslužek v domači državi. Začasno ima družba svoje prostore v Ljubljani, Poljanski nasip 10 v pisarni društva »Dobrodelnosti«. Na vsa vprašanja bo tajništvo družbe takoj odgovorilo.

Občni zbor »Rafaelove družbe«. Na obnem zboru »Rafaelove družbe« so bili izvoljeni v odbor: Oblastni odbornik dr. Juro Adlešič, za predsednika; katehet Valentin Tomc, za podpredsednika, Franc Erjavec, urednik »Slovenca«, za tajnika, kanonik Volc za blagajnika. Dr. Ehrlich, dr. Hugo Bren, Franc Fink, Franc Zabret, Vinko Zor, ga. Leopoldina Dolenc za odbornike.

O izseljeništvu bo poročal »Domoljub« vsak mesec. Iz poročil se bodo spoznale razmer v posameznih pokrajinah.

d Gospodinjstva šola v Šmihelu pri Novem mestu razpisuje poletni gospodinjstki tečaj, ki se bo vršil od 15. marca do 15. avgusta 1928. V tečaj se sprejmejo notranje in vnanje gojenke. Prošnje za sprejem je vložiti najpozneje do 15. februarja t. l. pri vodstvu gospodinjstke šole v Šmihelu, p. Novo mesto, kjer se dobijo tudi vsa potrebna pojasnila. Prošnji, ki je kolka prosta, se priloži krstni list in zadnje šolsko izpričevalo.

d Vsi upokojeni rudarji, ki še za Novo leto niso dobili podpore, a žive v revščini, naj se takoj prijavijo pismeno ali osebno z natančnim pisom razmer pri društvu upokojenih rudarjev, centralna pisarna, Rimske toplice.

d Nakopičeni led na Dravi je odtrgal brod pri Št. Lovrencu na Pohorju. Železna priklopna vrv se je pod pritiskom nagromadenega ledu utrgala in brod je odplaval proti falkemu jezu. Mnogo truda je bilo, da so spravili velik brod na prvotno mesto.

d Uradniki kopalništva Iližje pri Sarajevu so ostali ta mesec brez plače. Oblast je kopalništvo prevzela, a še nima potrebnih kreditov. To bi vpili žerjavovci, ako bi se kaj takega primerilo kaki — »klerikalni« oblasti.

d Zadnje dni je divjala silna burja tudi v Hrvatskem Primorju. Radi burje je bil zelo oviran paroplovni promet, zato so bili zlasti mnogi kraji na otokih več dni odrezani od sveta. V gorskih krajih je zapadel velik sneg, zato je tudi ob morju bil hud mraz. Vlaki so imeli velike zamude.

d V južnih krajih naše države je lakota. Te dni sta razpravljali hercegovinska in splitska oblastna skupščina glede pomoči tamošnjemu prebivalstvu, ki strada. V mnogih vaseh ni prav nobene hrane več; ljudje jedo listje, drevesno skorjo in trhel les. Že ob srednjedobrih letinah Dalmacija strada, kaj šele letos, ko je pridelala 6600 vagonov manj žita kot prejšnje leto.

d Vse organiziste, ki so člani »Podp. društva organizistov v Ljubljani« in so prešli položnice pa še niso plačali članarine za l. 1928 (nekateri tudi za leto 1925), opozarjamo, da pošljejo društvu zaostalo članarino vsaj do 31. januarja 1928, ker drugače ne morejo biti več člani društva.

d 100.000 kg starega avstrijskega kovinastega denarja bodo prodali 20. jan. na javni dražbi v Belgradu.

d Na Sušaku je bil 3. jan. tak mraz, da so morali delavci prenehati z delom.

d Sadovi Jerjavovskega centralizma se kažejo tudi pri državnem svetu v Beogradu, kjer je 1. 1927. ostalo 16.179 nerešenih vlog.

d To so pa korenjaki! V župniji na Sv. Planini nad Trbovljami ni v letu 1927. umrl — nihče.

d Umrl je dr. Janko Polajnar, primarij umobolnice na Studencu pri Ljubljani.

d Smrt nekdanje ljubljanske županje. V visoki starosti 83 let je umrla 3. jan. so-proga bivšega ljubljanskega župana gosp. Grasselija.

d Škof Slomšek jo je še birmoval. V Mali Vaznici, župnija Leskovec v Halozah je umrla Terezija Mlakar, stara 86 let. Na zadnji poti jo je poleg moža spremljalo pet njenih otrok. Bila je birmanka pokojnega škofa Slomška.

d Grozna smrt med ledom. Čevljar Brmež iz Budine pri Ptujju se je vračal neki večer po božiču domov. Padel je v potok Rogoznico, vdrl se je led in Brmež je prišel v vodo. Ko so ga čez več dni našli, je stalo njegovo truplo pokonci, zamrznjeno v vodi in se je z roko krčevito držalo veje drevesa na bregu. Morali so led razbiti, da so truplo spravili na kopno.

d Dve ženi z dvema otrokoma utonili. V torek 3. jan. se je hotel neki mornar v belgrajmskem savskem pristanišču prepeljati čez Savo domov. V čoln je vzel dve ženi in dva otroka, ki so prosili za prevoz. Ko se je čoln oddaljil od brega, ga je zajel silen tok vode. Čoln je zadel ob neko ladjo in se razbil. Obe ženi in oba otroka so utonili. Mornar se je menda rešil, vendar se doslej še ni javil.

d Iz tira so skočili na žel. postaji Bubnari te dni 4 vagoni. Pri tem je bil močno poškodovan sprevodnik Franc Kožele iz Novoga mesta. Zdravi se v bolnici v Karlovcu.

d Volkovi so raztrgali 12 ovc, ko so te dni pridri v okolico Sinja.

d V Drušju v Dalmaciji se širi skarlatinka. Zdravnika ni nobenega, ker je tudi v družini občinskega zdravnika ta bolezen in je — kontumaciran.

d Vlak je odrezal obe nogi neznanu na železniški postaji v Križevcih. Poškodovani je umrl, že pred bolnico v Zagrebu.

d Požar je bil te dni v mestnem kinu na dalmatinskem otoku Korčuli. Eksploziral je motor. V gneči je bilo pogaženih mnogo otrok, nekaj jih je tudi zgorelo.

d Še en požar v kinematografu se je pripetil v petek 6. jan. in sicer v Beogradu. Človeških žrtev ni, pač pa znaša škoda 20 do 30 tisoč Din.

d Osební in tovorni vlak sta trčila skupaj na železniški progi iz Zagreba v Tomaševo. Lokomotivi popolnoma razbiti, 8 vagonov poškodovanih, 6 potnikov ranjenih.

d Plin je eksplodiral v neki trgovini v Zagrebu, kjer so imeli plinsko peč, a je zvečer nekdo pozabil zapreti plin, ki je polagoma napolnil vso prodajalno in se končno na neznan način vžgal. Eksplozija je vrgla na dvorišče veliko okno in vrata, razbila vse steklenice in jih vrgla na sredo ceste.

d Vlak je raztrgal na železniški progi pri Viču v noči od ponedeljka 2. jan. na

torek 49letnega posestnika Franceta Kristana, brata bivšega socijalističnega poslanca in ministra Antona Kristana.

d Tihotapijo, da ne pomro od lakote. V Hercegovini namreč, kjer je tobak glavni vir dohodkov, a ga država slabo plačuje. Mnogi so celo hvaležni oblastem, da jih zapro, ker so v zaporu gotovi, da od gladu ne bodo pomrli.

d Alkohol — nesreča zakona. Na Silvestrovo sta odšla dva zakonca v Zagrebu na novoletno zabavo v neko gostilno. Žena se je kmalu naveličala in odšla domov. Mož se je zabaval dalje in prišel končno domov precej vinjen. Nastal je prepir in mož je porinil ženi nož v ledja. Prepeljali so jo v bolnico, vendar je poškodba nevarna, ker je žena izgubila mnogo krvi.

Rokopisov, ki so pisani s svinčnikom, ne sprejemamo. Prizanašajte očem stavcev. Po tarifu imajo le-ti pravico take rokopise odklanjati.

d To so premeteni. Neznani zlikovci so za novo leto hodili po Zagrebu, se izdajali za dimnikarje, delili častike in seveda tudi pobrali običajno napitnino. Dimnikarski poslovodja Bogovič je izračunal, da so mu na ta način napravili 2000 Din škode.

d Usoda vojaškega begunea. Dolgo je že oblast iskala vojaškega begunea Vladimira Malečiča. Na Štefanovo so ga izsledili v vasi Križa pri Zagrebu. Orožniku se ni hotel vdati in je nameril puško nanj. Toda orožnik je bil hitrejši in fant se je zgrudil mrtev, zadet od krogle.

d Ljudje, ki trpe na zaprtju in jih poleg tega muči obolenje debelega črevesa kakor tudi preobilica krvi v spodnjem delu telesa, valovanje proti možganom, glavobolu in utripanju srca, naj jemljejo zjutraj in zvečer četrtinko čaše naravne »Franz-Josel«-grenčice. Vodilni zdravniki kirurških zavodov izjavljajo, da z najboljšim uspehom uporabljajo »Franz-Josel«-vodo pred in po operaciji v trebuhu. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d Gg. duhovniki in učitelji! Vaši sadovnjaki morajo biti vzor ostalim. Uporabljajte »Arborina«, ki ga proizvaja tvrdka Chemotechna, Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču veletrgovine A. & E. Skaberne).

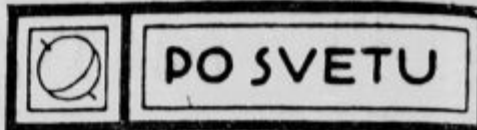
d Čajanka! Ste že poskusili čajne mešanice Čajanka in Globus vaniljen sladkor? Poskusite, potem ne kupite več drugih znamk.

Tudi najhujšega sovražnika naših sadnih vrtočev unižimo z jesenskim in zimskim škropljenjem z Arborinom. Izdeluje ga Chemotechna, Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču tvrdke A. & E. Skaberne).

NAZNANILA.

n Gorje. 15. in 22. januarja v Gorjanskem domu narodna igra: Razvaline življenja. Pisal F. S. Finžgar. Obakrat ob 7 zvečer.

Dva devetmesečna viničarska in sadjarska tečaja se bosta priredila od 15. febr. do 15. nov. 1928, in sicer pri drž. trtnih nasadih in drevesnicah v 1. Pekrah, pošta Limbuš in 2. Kapeli, pošta Slatina Radenci. Gojenci dobe prosto stanovanje, brezplačno kmečko hrano in mesečno po 100 Din na roko, v tečaj se sprejmejo viničarski in kmečki mladeniči iz mariborske oblasti, ki so stani najmanj 16 in ne več kot 24 let ter so fizično dovolj močni za lastnoroko opravljanje vseh opravil v vinogradniškem obratu. Primerno kolikovanim prošnjam za sprejem je priložiti: 1. krstni list, 2. zdravniško spričevalo, 3. navedeno spričevalo, 4. obvezo staršev, da puste prosilca 9 mesecev neprotrgoma v

Vatikan.

s Izjava sv. očeta o preganjanju v Mehiki. Papež Pij XI. je izjavil zadnje dni: »V Mehiki se ne trpi ničesar, kar je katoliškega, ne sv. maša, ne privatno podeljevanje sv. zakramentov. V mnogih slučajih kršitelje more, težko mučijo, zapirajo in izganjajo. Ubijstva so na dnevnem redu, vendar povzročitelji niso nikdar kaznovani.« Sv. oče se je dalje pritoževal zlasti nad ameriškim časopisjem, ki ne poroča čiste resnice.

s Sv. oče in katoliški dijaki. Te dni je sprejel papež odposlanstvo katoliških vseučilišnikov. Poudaril je nujno potrebo, da se mladina bolj in bolj versko preobrazi. Naglašal je, da je politika kot delo ena najboljših krščanskih dolžnosti. Pohvalil je borbo nemških katoliških politikov, ki v čisto političnih zastopih branijo stvar Božjo, vesti in vere, kakor bi jo škofje sami ne mogli boljše. Končno je priporočil sv. oče dijakom, naj marljivo čitajo znanstvene in lepe knjige, da si bodo pridobili prave življenjske modrosti.

Italija.

s Fašisti proti slovanskim posojilnicam. Prefekt Cavalieri je razpustil Istrsko posojilnico in imenoval za komisarja nekoga italijanskega profesorja. Istrski fašisti so prejeli vest o razpustu z velikim veseljem, ker je s tem padla zadnja ovira za ustanovitev italijanske zadrufne zveze v Pulju, ki naj bi odtegnila istrske posojilnice vplivu tržaške Zadrufne zveze, pri kateri so istrske posojilnice včlanjene.

s Vse hočejo imeti pod nadzorstvom. Na Sušaku se bo v najkrajšem času otvoril nov italijanski podkonzulat, ki bo spadal v delokrog generalnega konzula v Zagrebu.

s Trpljenje naših rojakov v zasužnje-nem Zadru. Nekaj hrvatskih mladeničev se je te dni zbralo v gostilni Marušiča v Zadru ter so polglasno peli neko hrvatsko pesem. Vse mladeniče so fašisti takoj zaprli, gostilničarju pa odvzeli koncesijo.

s Zadnji čas se zopet piše o pogajanjih Italije z Jugoslavijo. Čas bi že bil, da fašiste sreča pamet. Toda gotovo je, da je trajen sporazum nemogoč brez kulturne in gospodarske svobode zasužnjenih Hrvatov in Slovencev v — Primorju.

s Francosko-ameriški sporazum povzroča Italiji skrb, čeprav še ni sklenjen. Fašistovski listi pišejo, da so dotična po-

tečaju in 5. odpustnico ljudske žole. Tako opremljene pranje naj prosile najkasneje do 1. febr. 1928 osebno izroče upravniku državnega trtnega nasada v Pekrah ali Kapeli, kjer pač žele tečaj obiskovati.

n Orl. odesk v Dražgošah vprizori v nedeljo dne 15. t. m. ob pol 4 popoldne predpustno viteško igro »Strahomir«. Igra »Strahomir« je posebno zanimiva v tem, da nam živo kaže, česa vsega je pohotnež zmožen. Razne zvijače, laži, da celo umori, vse mu služi kot orodje, samo da doseže svoj pohotni namen. Posebno živo pa nam ta igra kaže kako žalosten je konec takega človeka. Pridite pogledati! No bo vam žal! — Bog živil!

gajanja spretna politična igra in da bi imela, če se sporazum v resnici izvede, Amerika pravico vmešavati se v evropske razmere. Bi bilo res dobro, da fašistom vendar že enkrat kdo vtepe v glavo, da podjarmljen slovenski narod v 20. stoletju tudi v »kulturni« Italiji ne sme in ne more deliti usode — staroveškega sužnja.

s »Slovane je treba zatreti, vsem slovanskim zaposlencem se mora odvzeti kruh in vedno je treba imeti v vidiku italijansko Dalmacijo«, so kričali italijanski študenti te dni o priliki proslave 40 letnice Oberdanka. — To bodo leteli fantiči, ko bo šlo za res.

s Čudni lastninski pojmi fašistov. Italijanska vlada gradi ob meji vojašnice, vojaške ceste in trdnjave. Slovanskim posestnikom zemljo odvzema, pa te zemlje ne samo ne plača, ampak zahteva od bivših posestnikov, da plačujejo še naprej davke za njo. — Res krasno izvršuje fašistovska vlada Slovencem slovesno zajamčene obljube italijanskega kralja o pravičnosti in enakopravnosti.

Romunija.

s Na meji v Besarabiji ni miru. Na novega leta dan je boljševiška tolpa vdrla iz Rusije preko zamrzlega Dnjestra v Besarabijo in izropala več hiš. Ustrelili so napadalci tudi nekega romunskega policijskega uradnika. Isto noč so udrli trije uniformirani oboroženi Rusi v vas Budrino in izropali hišo nekega kineta.

Madžarska.

s Madžari se v nasprotju z mirovno pogodbo oborožujejo s pomočjo Italije. Na novega leta dan je prispela v Sv. Gotthard ob avstrijsko-madžarski meji pošiljatev petih vagonov. V tem obmejnem mestu delujeta avstrijska in madžarska carinarnica skupaj. Avstrijska carinarnica je za poskušnjo odprla en vagon. V njem je našla namesto napovedanih delov raznih strojev razložene dele strojnih pušk, dasi po določbah mirovne pogodbe Madžarska ne sme uvažati orožja. Avstrijska carinarnica je hotela teh pet vagonov poslati nazaj, ker je manjkale avstrijske dovoljenje za prevoz. Nastal je med obema carinarnicama prepir, ki še ni rešen. Teh pet vagonov italijanskih strojnih pušk je bilo našlo v postaji Satoraljaanjhely. Ta postaja leži na Češkoslovaškem, mesto samo pa je na Madžarskem. Madžari so torej hoteli z zvijačo doseči, da bi pri prevozu skozi Madžarsko italijansko orožje — raztovorili. Sodijo, da je v zadnjih tednih prišlo na Madžarsko že 10 takih pošiljatev. Vršni se mednarodna preiskava, ki bo dokazala, kdo je rušilec evropskega miru.

Albanija.

s Zadnje dni se govori o albansko-jugoslovanskem sporazumu, pa ne bo šlo tako lahko, ker se je Albanija Italiji preveč udinjala in ima sedaj tudi Francija, v smislu našega sporazuma z njo, pri tej kočljivi stvari, ki je zadobila mednarodni značaj — besedo.

s Delo fašistov v najnovejši italijanski koloniji. Albanska vlada je dobila posojilo

50 milijonov zlatih frankov. Po načrtih italijanskega generalštabnega častnika Maglietta se gradijo v Albaniji vojne ceste. V Albanijo je bilo komandiranih 15 italijanskih častnikov za izvršitev zemljepisnih kart. Albanska vojska je dobila v zadnjih tednih 20.000 pušk, 40 gorskih topov in 120 strojnic ter 56 italijanskih instruktorskih častnikov.

Avstrija.

s V dunajskem parlamentu se je vršila pretekli četrtek zanimiva razprava o razmerju cerkve do države. Zastopnih socialne demokracije poslanec Leuthner je govoril, da bo treba sedanje protiversko stališče socialistov popraviti, da je njih stranka posnela brezvestvo od liberalcev, da je Cerkev vpoštevanja vredna življenska tvorba ter da so socialni demokratje za to, da se ohranijo duševne in npravne dobrine, ki jih širi Cerkev. — Kaj bo rekla na to »Delavska politika« in njeni rdeči voditelji zlasti v Mariboru, ki »rešujejo« delavsko vprašanje največ le s protiversko in protifarško gonjo?

Nemčija.

s Nemški zdravniki in krščanska vera. 83 nemških zdravnikov-psihijatrov (za duševne bolezni) je izdalo izjavo proti širjenju brezboštva, v kateri med drugim pravijo: »V sedanjem obžalovanju vrednem boju političnih strank za nemško šolo in mladino se loteva neodgovorna nespamet tudi temeljev krščanstva. Podpisani zdravniki, ki imamo pri preizkovanju in zdravljenju duševnih bolezni vsak dan priliko, da gledamo v najgloblje prepade duševnega življenja, nujno in resno svarimo, da bi se hotela krščanska vera v srcu naše mladine le najmanj zanemariti in oskruniti, ali da bi se hotela vera mladini celo odtegovati, dočim je v viharjih našega časa ravno vera edino sidro.« — Kaj bo »pobožna« »Domovina« rekla na to? Svoj čas je pisala: »Glede zdravnika pa rečemo, da imamo o možganih vsakega klerikalnega inteligenta svoje mnenje. To mnenje je zlasti za zdravnike-klerikalce uničevalno.«

Anglija.

s Velike povodnji. Po hudem mrazu, sneženih zametih in ledu je nastopilo skoro po vsej Evropi južno vreme obenem z viharji, ki so zlasti na Angleškem napravili veliko škodo. Odtajane snežne kopice so naplavile reke, obenem pa je hudo narastla plima, tako da so se vodne mase Temze tudi ob ustju nakopičile. Ob pol 1 ponoči 7. januarja je začela Temza naglo naraščati in preplavila nizko ležeče mestne dele Londona. Policija in ognjegasci so hiteli od hiše do hiše in opozorili ljudi, ki so spali, da zapustijo stanovanja. Voda je kmalu v višini 1 metra preplavila Grosswensko cesto. Kmalu so stali reševalni oddelki do pasu v vodi. Proti jutru je voda dosegla znameniti stolp parlamenta z uro. Tramvaj seveda ni mogel voziti. Voda je kmalu dosegla ploščo westminsterskega mostu, končno pa je ugasnila tudi električna luč. Okoli pol 3 je nastopila oseka.

Največ škode je naredila poplava v westminsterskem okraju, kjer so utonili štirje otroci, v Horseserry pa je voda presenetila moža v spanju, tako da je utonil. Vseh mrtvih je 13, okoli 20.000 ljudi je zaenkrat brez strehe. Število smrtnih žrtev v celi dolini Temze še ni ugotovljeno. Dozdaj so potegnili iz vode 14 oseb. Časopisi poročajo o tragični smrti štirih sestra, starih 18, 15, 7 in 3 leta, ki so utonile pred očmi očeta.

Kakor smo že poročali, je voda preplavila kleti Tovera, starega londonskega gradu, spodnje prostore parlamenta in posebno tako zvano Tate-galerijo, v kateri se nahajajo moderne podobe, posebno slavnega slikarja Turnerja, ki so deloma popolnoma pokvarjene. Najhujša pa je poplava v Battersea, Poplarju in Greenwichu. V Londonu je voda že nekoliko vpadla in je tramvajski promet vzpostavljen.

Rusija.

s Sovjeti pravijo, da Jugoslavija noče z njimi v zvezo, ker se boji Anglije. V tem smislu pišejo uradna »Izvestija« v Moskvi. Je resnično, da bi nam v današnjih razmerah sporazum z Rusijo, čeprav si ga želimo, lahko zelo škodoval. Anglija, ki že sedaj zelo podpira Italijo v njenih nam sovražnih namerah, bi zavzela po našem sporazumu s sovjeti proti nam čisto gotovo še bolj sovražno stališče. Pred leti je bila stvar v tem oziru lažja, ker si Rusija in Anglija nista bili nasprotni. Toda takrat g. Pribičević, ki danes zelo govori za spravo z Rusijo — ni hotel o tem ničesar slišati, dasi je imel tudi pri zunanjih poslih naše države vplivno besedo.

Drobne novice.

Velikanske črede volkov je prignal mraz v vzhodni Galiciji. Požrli so mnogo ljudi, tudi vojakov na mejni straži.

Češkemu mestu Vratislavi ob Donavi je pretila te dni velika nevarnost radi grozeče poplave. Vojaki so razstreljevali nakopičeni led tudi z bombami iz zrakovplovov.

Massolizi prerokuje, da bo v letu 1928 boljševizem v Rusiji izgubil oblast.

Na vojaškem vežbališču v Alderhotu (Anglija) so se vojaki spuntali. Z veliko težavo so jih spravili zopet v vojašnico.

215 tisoč sužnjem so dale oblasti z novim letom svobodo v angleški koloniji Sierra Leone. Nekoliko pozno — za 20. stoletje!

Desetletni deček zmrznil pred šolo. Šolske oblasti na Poljskem so izdale ukaz, da otrok ne sme k pouku, če pride prepozno. Te dni so našli v Milavi pred šolskim poslopjem desetletnega učenca zmrznjenega. Od doma do šole je moral prehoditi 6 km. Slaba naredba!

24 dijakov je dohitel snežni plaz v Nagani na Japonskem. Vsi mrtvi.

Čez 500 daril je dobil bodoči kralj Romunije, Mihael, za božične praznike. Pa ni bil zadovoljen. Hotel je imeti še motorni čoln in — gasilno brizgalno.

Znani angleški delavski voditelj MacDonald prorokuje pri bodočih državnozborskih volitvah — delavsko zmago in vlado.

3000 parov copat so prodali v New Yorku v letu 1927. več kot prejšnje leto. Pravijo, da zato, ker ostajajo ljudje zvečer vedno bolj doma pri — radijski godbi.

33 kardinalov je ta čas italijanske, 33 pa drugih narodnosti. Doslej so imeli več sto let Italijani večino.

Z novim letom so vzeli iz vatikanskega prometa vprežne vozove in uvedli avtomobile.

Uporaba petroleja in bencina v Avstriji zelo raste. V letu 1927. so porabili v tej državi 8500 vagonov bencina in 3500 vagonov petroleja.

Na Japonskem so letos zelo zadovoljni s svojim glavnim pridelkom, z rižem. Žetev riža bo znašala približno 111 milijonov stotov.

V svrhu hitrejšega odplačevanja državnih dolgov, je dal neznan Anglež tamošnji vladi 100.000 funtov (okrog 28 milijonov dinarjev). Pri nas še ni takih patrijotov!

Italija je izvozila v prvih devetih mesecih lanskega leta 36.000 avtomobilov, letos pa v istem času 27.000. Pešajo!

V okraju Orano v Maroku je vsled povodnji 5000 ha najrodovitnejše zemlje pod vodo. Med živino razsajajo nalezljive bolezni, poginili so stotisoči živali. Ozimina je popolnoma uničena.

Radi komunistične agitacije so bili obsojeni nedavno v Ameriki (v Beaveru) 4 hrvaški delavci na večletno ječo in visoko denarno kazen.

Pešastni zločinec je v Bridgeportu v Ameriki. Vsak šestni teden zabode blaznež ostro bodalo v prsa kake mlade ženske. Ne morejo ga ujeti, da si ima že 26 žrtev na vesti.

Volčja ofenziva na sibirsko vas. Imenuje se Pilovo, blizu Jeniseja. Napadli so jo volkovi. Prebivalci so se zabarikadirali. Rešilo jih je šele vojaštvo, ki je prišlo na pomoč.

3291 obiskovalcem je segel ob novem letu v roko predsednik Zdr. držav Amerike. Pišejo, da mu je roka zatekla.

Kuga se je pojavila v Argentini v kraju Rosario de Santa Te.

Cerkev se je prikazala iz vode. Te dni se je pri Waltonu na Angleškem za nekaj časa prikazala iz morja cerkev, ki jo je morje leta 1798. zalilo. Blizu niso mogli, ker je bil pesek premehek in ker se je zopet dvignilo morje (plima).

Mnoge kitajske kristjane so pobili v zadnjem času komunisti v ozemlju med Satom in Svadom.

Se nikdar niso Berlinčani bolj veselili in pijančevali kot letos na Silvestrov večer. Tako poročajo nemški časopisi.

V Budimpešti je zavozil avto v restavracijo; velik strah med gosti, 7 oseb ranjenih.

Tisoč metrov nad zemljo se je vžgal aeroplan blizu Marseille v Franciji in padel na zemljo. Šest poogljjenih trupel.

Na jugoslovanske cigarete »Bosna« je bil o praznikih v Pragi tak naval, da jih je po trafikah zmanjkalo.

Volkovi so raztrgali 11 deklet iz Mar-moroš Sigeta na Madžarskem, ki so odšle o praznikih skupno v neko sosedno vas.

Sedemnadstropno hišo je razgnal amonijak (plin) 5. jan. v Berlinu. Iz ruševin

PO DOMOVINI

SELA PRI ŠUMBERKU.

Mirno, tiho nas zapuša staro leto Z zadovoljstvom premišljujemo minule dneve in ugotavljamo, da nismo bili zaspani, temveč smo uporabili svoj prosti čas v izobrazbo našega duha. Kako težko smo pričakovali vsakega petka, saj je ta dan prinesel pismonoša v našo vas »Domoljuba«. Nič manj kot 50 izvodov in to je za našo faro, ki ni ravno preveč obljubena, lepo število. Dekleta so pridno posegala tudi po »Bogoljubu«. — Sadjarsko in vrtnarsko društvo, ustanovljeno v tem letu, je imelo več poučnih predavanj, na občnem zboru je prav zanimivo govoril tudi g. tajnik Rojc. Njemu in g. predsedniku Zaletelu gre v prvi vrsti hvala, da drevesnica tako lepo uspeva, le žal, da g. predsednik noče več sprejeti svojega mesta. Grajati pa moramo, da se je število članov precej skrčilo. Res, da se bo korist društva šele čez par let pokazala, zato pa treba ga sedaj podpirati. — Gasilno društvo si je z lepo majniško veselico nabralo že majhno vsotico za graditev doma. Upamo, da nas tudi v novem letu vradosti vest o prireditvi pomladanske zabave na prijaznem Šumberku. — Kakor smo čitali v »Domoljubu« in »Slovencu«, so nam obljubili speljati deželno cesto od farne cerkve do postaje Radohova vas, in sicer je bil ta predlog sprejet v četrtak ob 4 v občinski skupščini. Izrekamo tem potom SLS in njenim poslancem svojo najglobljo, iskreno zahvalo ter obljubimo ostati vedno njeni zvesti somišljeniki in pristaši. — Naša enorazredna šola se je preobrazila v dvorazrednico in nudi tako naši mladini dosego večje duševne izobrazbe, prepotrebne v današnjih časih.

TRI FARE PRI METLIKI.

Pri nas so bili skoraj vse preteklo leto sami volivni boji, iz katerih je vsakokrat odnesla sijajno zmago SLS, posebno pa pri volitvah v gospodarski odsek za sosesko Tri fare 11. decembra. Naši samostojneži sploh niso došli na volišče, ker so dobro vedeli, da bi bili poraženi.

CERKLJE OB KRKI.

Dne 18. dec. je bil občni zbor podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva. Od 7 članov se je udeležilo 35 članov. Poročilo predsednika pa pravi: Želeli smo prirediti sadno razstavo v svrhu spoznavanja sadne sorte ter ugotovitve, katera vrsta sadja najbolj uspeva tu pri nas, in poleg tega bi se morda tudi sadje bolj drago prodalo, kot se je sicer. Za to razstavo sta se priglasila, čujte: samo dva člana. Dali smo razglasiti pred cerkvijo, da bi bil sestanek sadjarjev, prišel je pa samo odbor skupaj. Glede članarine: Vsak bi bil rad član kakega društva, če bi imel samo dobiček, da bi pa se zavedal, da je treba društvo podpreti, tega pa noče storiti. Odbor je bil nanovo izvoljen iz sledečih članov: Načel-

so potegnili 7 mrtvij in 15 težko ranjenih. 8 oseb še pogrešajo.

Poseben vagon za prevoz ranjenih in bolnih živali je naročila mestna občina v Pragi.

nik Klunec Ivan; podnačelnik Skoflanc Ant., tajnik Lopatič Franc; blagajnik Drobnič Alojzij; Zevnik Ant., Gramc Janez, Štefanič Miha in dr. odborniki.

Člane in prijatelje sadjarstva in vrtnarstva obveščamo, da bo vsako zadnjo nedeljo v mesecu sestanek sadjerejcev. Vabljeni ste torej in pridite gotovo.

HOTEDRŠICA.

Italijan nam dela vedno sitnosti in težave tako glede obmejnih legitimacij, še bolj pa glede prevažanja in seknanja lesa iz naših gozdov, ki pa so vsi pod italijansko oblastjo. Gotovo je, da so gozdi naša edina opora, in vsa lesna industrija edini in zadnji steber gospodarskega življenja v našem že tako zapuščenem obmejnem kotu. Ako se stvar ne bo drugače uredila, moramo gospodarsko popolnoma propasti. Krasota naših slovenskih gozdov pa pohlepne Lahe tako mami, da bi si jih menda najraje kar prilastili. — Naše društveno življenje počasi, a vztrajno napreduje. Posebno Orlovski odsek je s svojo akademijo jasno dokazal, da ni bilo zaman tiho in neumorno notranje delo v organizaciji. — Tudi Prosvetno društvo je priredilo preteklo leto več lepih iger. Najlepsi uspeh pa sta si pridobili obe organizaciji v tem, da sta kupili stavbo, kjer se bo uredila dvorana in prostori za vse naše organizacije. V tej stavbi so imeli doslej nasprotniki svojo čitalnico oziroma oder in dvorano. Sedaj so pa zelo hudi. Mi vam pa popolnoma mirno povemo samo to: Preje v menda ceneje kakor nam je bila stavba na prodaj, ponudena vam, zakaj je pa niste kupili? V mladih orlovskih vrstah pa vlada kljub vaši jezi veselo razpoloženje in želja, da se čimpreje dogradi prostor, kjer se bodo zbirale naše organizacije. Člani in prijatelji naših organizacij pa pogumno na delo in pred očmi naj vam bodo lepe besede mogočne orlovske himne: V trudu in znoju, polnem rasti, domu gradimo slavo in čast!

SV. PETER POD SV. GORAMI.

Občinske volitve so za nami. Ker se je dopisnik v »Domovini« o slavni zmagi napredne stranke pobahal, mora se resnici na ljubo objaviti rezultat občinskih volitev. Naša SLS dobila je 184 glasov, demokrati 163 in so — listi 110 glasov. Iz teh števil je dovolj jasno razvidno, komu je ljudstvo poverilo svoje zaupanje. Zaman je bil ves trud generala naših demokratov, spraviti na županski stolček demokrata. Kljub temu, da je naša SLS iz volivnega boja kot najmočnejša stran'a, si župana ni priborila, dobila pa je 4 svetovalska mesta, a demokrati niti enega. Za župana je bil izvoljen kandidat soc. stranke g. Geier. To vam je bilo poparjenosti med demokrati. Nič niso topiči oznanjali demokratske zmagé in slavnostna pojedina se ni vršila. Kdo bi pil in jedel na toliko žalost. »Potrpeti je treba.« se tolažijo naši demokrati, saj »potrpljenje je božja mast.« pravi pregovor, a če človek le predolgo čaka, slednjič obupa, kajti veliko adven'ov bo prešlo, preden bo demokrat zasedel županski stolček v Sv. Petru.

KAMNIŠKA OKOLICA.

Zaupnika SLS vabimo na nadaljevanje sestanka, ki se je vršil pret. torek v Kamniku. To nadaljevanje se bo vršilo v nedeljo, dne 15. januarja ob 2 popoldne v »Kamniškem domu« v Kamniku. V nedeljo popoldne ima povprečni vsakdo čas, zato ne ostanite doma, ampak pridite polnoštevilno. Ze zadnje zborovanje je pokazalo, kako so taki sestanki potrebni; koliko pametnih nasvetov in koliko koristnih misli so dali navzoči zaupniki obema poslanecema za delo v parlamentu in v oblastni skupščini. V nedeljo je na dnevnem redu gospodarski program kamniškega okraja, ki naj nam ga pomaga udeležiti oblastna skupščina. Zato bo vsak pameten nasvet dobrodošel. Prav pa je tudi, da zaupniki povedo želje volivcev in da tako pride zavest med vse pristaše SLS, da niso samo za volitve tukaj, ampak tudi, da soodločajo in obenem pomagajo našim poslanecem. Poročala bosta gg. poslanca Štercin in Novak ter predsednik g. dr. Žvokelj.

PREDOSLJE.

Na dopis v Kmetiskem listu z dne 4. januarja t. l., št. 1., odgovarjam sledeče: 1. Sednjenj g. župan je kandidiral na listi SLS in za župana izvoljen z glasovi odbornikov SLS. 2. Dne 18. decembra (ne septembra) 1927 se je ustanovil krajevni odbor SLS za občino Predoslje in je merodajen za vse pristaše SLS v tej občini. 3. Gg. nasprotniki nam bodo menda še dovolili, da si svoje voditelje izbiramo sami. 4. Kadar bo g. dopisnik storil naši občini polovico toliko dobrega, kot so že naredili »razni Zabretci«, mu »prvakov SLS« niti sklicevati ne bo treba, ker bodo sami vedeli, kaj je njihova dolžnost. 5. Kar

se tiče kritike Olemsovega (pravilno Odemsovega) Janeza na račun občinskega odbora, pa je g. dopisnik zgrešil smer. Ravno tako se je zmotil tudi v računanju, ko vidi večino v 10 odbornikih (SKS 3 in del. obrt. 7) in ne v 15 izvoljenih od SLS. 6. Potrjujemo: ako bo samostojna tako napredovala kot je od predzadnjih obč. volitev do zadnjih (od 6 na 8 odbornike), potem ostanejo vsi dosedanji samostojni odborniki na razpoložanju in gre do lahko za telesno stražo g. Puclju ali Radiču. 7. Naprošamo Vas pa, da rešujete zagonečno uganke: »Kaj se vrši v grabnu« še nadalje. 8. Iz celega dopisa se razvidi skrb nasprotnikov, kaj bo v prihodnje, ker nimajo več opraviti z raznimi skupinami, ampak jim stoji nasproti enotna lista SLS v naši občini. — Janez Ovsenik, načelnik kraj. odbora SLS za obč. Predoslje.

PRAPROTNO-BUKOVICA.

Naše gasilno društvo, ki se je ustanovilo v preteklem letu, se dobro razvija. V načelstvu imamo može, ki so za to sposobni. V nedeljo 15. t. m. priredi društvo na Ljusi predpustno zabavo. Začetek bo ob 3 popoldne.

GABRJE.

Letos bo Antonovo opravilo v Gabrju v nedeljo 15. januarja ob 10 in v torek 17. jan. na sv. Antona dan od 9.

OREHOVICA PRI ST. JERNEJU.

Nekateri zagrizeni samostojneži se že veselijo, da ne bo trierja, katerega nam je g. poslanec Kulovec izposloval; vsaj tako je umeti njih izjave. Njim na žalost in vsem pametnim v veselje pa bodi povedano, da trier vendarle dobimo. G. poslanec Kulovec je namreč 28.

decembra 1927 pisal: »Radi trierja sem šel še enkrat v ministrstvo in tam so mi rekli, da so denar že nakazali.« Tako bo torej jezik samostojnežev vendar enkrat zavezan.

TREBNJE.

»Kmetiski list« piše, da so občino Trebnje vladali desetletja klerikalci in da je bilo klerikalno gospodarstvo v občini takšno, da so se začele ljudem odpirati oči. Ni res, da so klerikalci vladali desetletja — zadnje tri leta pa so vladali, a so postavili občino na tako trda gospodarska tla, da je to priznala celo višja oblast.

Kako pa ste gospodarili pred tremi leti vi? Potrebna je bila takrat revizija radi vašega slabega gospodarstva. Ali še veste, kakšno je bilo tisto poročilo z dne 18. junija 1924 — torej pred tremi leti. Iz tistega poročila je razvidna vaša onemoglost. Pravite, da mora imeti tisti, ki vlada občino, nekaj svoje pameti. Dobro! Zakaj pa niste rabili takrat več pameti? Če bi jo rabili, bi pač ne bilo prišlo v revizijskem poročilu do raznih besedi graje. In zaslužili ste grajo, ker je bila oblika, kako se vodijo računi v blagajniških dnevnikih skrajno površna, nerazločne so bile vknjižbe, prenosi in zaključki, včasih niso bili niti oznaceni, Zakaj niste sproti zaznamovali dohodkov in izdatkov? Zakaj ste tako čudno gospodarili s kmetiskim denarjem? Zato ni čudno, da je prišlo takrat, ko ste vi vladali, do take polomije in da ste morali iz svojega izravnati in doplačati tako velike vsote v občinsko blagajno — celih 30.000 K. Delah ste pač preveč po svoji pameti. No se bomo pa še vnaprej kaj pogovorili in še odkrili vaše »vzorno« gospodarstvo.

29

Razno.

Najmrzlejša pokrajina na zemlji. Ruski raziskovalec Sergij Abručev je odkril v Sibiriji doslej neznan gorovje, ki je dolgo tisoč milj, a široko okoli dve sto milj. Pokrto je z večim snegom in dosega višino 8 tisoč metrov. Ze oktobra je v mali vasi Oimekou, ki se nahaja v bližini tega gorovja, kazal termometer 60 stopinj pod ničlo. Pozimi bo v tej sibirski pokrajini gotovo 100 stopinj mraza.

Franciškan-zamorec pridigoval 120.000 Dunajčanom. Nedavno od tega je bil na Dunaju pater Avguštin Deinks. On je sin zamorske družine in ameriškega otoku San Domingo. V svoji mladosti je bil, kot njegov starši, protestantske vere. Pred osmimi leti je postal katolik in takoj vstopil v red sv. Frančiška in po dovršenih študijah je postal duhovnik. Sedaj potuje po Evropi in proučuje verske in društvene razmere evropskih narodov. Ko so Dunajčani slišali, da bo v neki cerkvi bral sv. mašo in pridigoval, je došlo okrog 120.000 ljudi, da vidijo in slišijo katoškega duhovnika-zamorca.

Slavko Savinšek:

V goliških plazovih

Povest z gorenjskih planin

S trenutnim pogledom je sledil Anže smeri puške in videl, kako je omahnil Matevž z razprostrtima rokama zviška nazaj. Vse je bilo v trenutku: prvi financar je zgrmel na tla, ko je Anže butil vanj, drugega je zgrabil za vrat; toda ta se je ko mačka okrenil, zvrnila sta se na tla in se kotalila po strmini navzdol. Drug drugega sta grabila med padcem za vrat, se davila in suvala, ali nista se mogla ustaviti. Priletela sta z vso silo ob skalo, da sta oba za hip popustila. Ali koj sta se še huje sprijela, in kdo ve, kako bi se godilo Ivanu, da mu ni pritekel Stane na pomoč ter z udarcem po glavi omamil Anžeta toliko, da sta ga mogla zvezati.

Medtem je kričal tovariš na vrhu, naj pride kdo na pomoč ranjenemu stražniku. Od kočice doli sta hitela dva; tudi Ivan, ki je pustil Stanka pri Anžetu, je hotel proti vrhu. Stražniku je lila iz prsi kri v curku, ko mu je tovariš izdrl nož, ki je tičal v mesu do ročaja. Za silo so ga obvezali, med tem so prihтели še tudi nemški stražniki, dva sta stekla v kočico po nosilnico in ker se jim je videla rana smrtno nevarna, sta ostala dva pri ranjencu, dokler se nista vrnila tovariša z nosilnico, ki so nanjo položili težko ranjenega in ga previdno odnesli v dolino.

Ivan si je pri padcu izpahnil nogo in močno mu je otekala. Rad bi bil šel pogledat, kaj je z Matevžem in onim drugim, pa ni mogel. Povedal je ostalim, da je ustrelil enega, ki je padel vznak čez rob, pa tudi drugega najbrže ranil, ker se ni puška več oglasila.

Poslal jih je, naj gredo gledat za njima. Šli so štirje: dva slovenska in dva nemška stražnika. Drugega je poslal Ivan k Stanku, ki je že predramil Anžeta in oba sta gnala zvezanega proti spodnji koči. Čez vrh sta prilezla ona dva, ki sta ujela Mohorja in sta ga tudi zvezanega peljala proti spodnji koči. Za njimi je šel Ivan opiraje se na puško in preklinjal bolečino v nogi ter ponesrečeni napad. V sruču pa mu je gorela nada, da je ustrelil Matevža do mrtvega.

Oni štirje, ki so šli iskat Matevža in Tilna, so dolgo stikali za sledovi, so naposled našli na koroški strani mlako krvi, ki se je svetila v nočni svetlobi, pa tudi videli gazi, ki sta ju utrla težka nahrbtnika. Nekaj časa so ugibali semtertja, lazili okrog skal, se sklanjali za grmovje, pa se naposled zedinili v mnenju, da se je težko zadeti zvalil po strmini v globel in se ustavil morda globoko doli nekje; oni drugi pa mu je sledil. Prevarila jih je ukana Tilnova z nahrbtnikoma. Zato sta oba Nemca odšla v smeri gazi navzdol, oba Slovenca pa sta se vrnila čez rob in odšla v Spodnjo kočico za tovariši.

Ko privedejo financarji Anžeta in Mohorja v Spodnjo kočico ter ju zvezana posadijo v kot k peči, se jim v kočico pridružijo tudi nemški stražniki, ker jim je, kakor Slovincem za to, da zvedo kaj natančnejšega od ujetih dveh o tihotapeh. Slutili so oboji, da je vodja tihotapev Korošec, posebno, ker jim je tovariš Ivan že davno pravil o vsem, kar je slutil glede tihotapev. In iz ujedanja Janezovega, Hribarjevega hlapca, je Ivan marsikaj lahko sklepal. Vsi so se zdaj z veliko vnemo spravili nad uboga dva jetnika, posebno nad Anžeta, ki je bil mlajši in se je vsled tega videl vsem dostopnejši, skušali priti do živega z lepo besedo in z grdo. Spraševali so ga vse križem, nemško, slovensko, zdaj eden, zdaj drugi;

VRHNIKA.

Umrla je na praznik sv. Treh kraljev gospa Marija Hren iz Verda. Blaga pokojnica je bila dobra krščanska žena in mati č. g. Antona Hrena, ki je šele pred dobrim pol letom pel novo sveto mašo. — V pretekli sezoni se nam je že marsikaj lepega nudilo na našem odru. Kakor čujemo, se zopet prav pridno pripravljajo Orlice na igro »Knjižničar«, katero prirede v nedeljo dne 15. jan. ob pol 8. Orli pa priredijo v nedeljo 22. in ponovijo 29. jan. obakrat ob pol 8 igro »Protekcija«. Opozorjamo že sedaj vse cenj. obiskovalce, da si vstopnice za obe igri preskrbijo že v predprodaji, ker na dan predstave jih bo težko dobiti.

RADOVLJICA.

Naš ženski odsek »Gospodinja«, čegar glavni namen je med drugim tudi gospodinjstva izobrazba članic, priredi v nedeljo, 15. jan. 1928 gospodinjstvo predavanje v prostorih Kmetijske zadruge. Predava ga. Dolencova iz Ljubljane o varčnosti v gospodinjstvu. Pričetek ob treh popoldne. Vabljeni so vse članice, posebno pa še mlade gospodinjice in matere.

ST. JANŽ NA DOLENJSKEM.

Podpisani Franc Repše sem napeljan pod različni pretvezami podpisal kandidatsko listo tako zvano »občinsko gospodarsko«, ki ni v štilu mojega mišljenja. Zato tem potom preklicujem svojo kandidaturu ter izjavljam, da

DIŠAVE SLON

so fino in lepo mlete, tako, da pride pri uporabi njih kakovost do polne veljave in izdatnosti.

toda Anže je na vsa vprašanja molčal. Čudno čuvstvo je vstalo v Anžetu v tistem trenutku, ko je videl, da meri financar v Matevža. Nekaj kakor megla mu je stopilo pred oči in do zdaj plah, najboljši boječ med vsemi tihotapci, mlado, neizkušeno fanto, ki še ni bil vojak, se je vrgel ko divji z golima rokama na oborožena financarja, ne da bi bil pomislil, da je zaman in ju ne bo mogel užugati. Toda misel, ero samo ime: Matevž! mu je vrglo sile in moči v roke in v mlado telo, da se je ko divja zver pognal na stražnika in prekopicnil oba po strmi rebri ter bi bil Ivana zadavil do mrtvega, da ga ni Stane lopnil s puškinim kopitom po glavi, kar ga je onesvestilo.

Zdaj sedi Anže na klopi z zvezanima rokama in buli predse na tla ter niti ne mrdne ne na vsa različna vprašanja. V glavi mu šumi in brenči, vsi udje ga bole kot bi mu bilo meso od kosti odstopilo in bi mesto njega bila ena sama rana. Pred očmi mu v nekakšni megli gore oči financarjev, njihove besede in grožnje mu zvone v ušesih kot daljno šumenje, ki ga ne razloči, čeprav ga čuje. A v sredi te megle vidi Matevža, svojega vodnika, v znak omahujočega z razpetimi rokami in z na vzkrík odprtimi usti. Že ves čas tako v znaku visi pred njim Matevž in noče pasti; neče se zvaliti nazaj, da ga ne bi še vedno videl! Kar peče v grlu Anžeta krik, da bi sunil z glasom v Matevža na pomoč. Ali ne more; nekaj ga tišči, da ne more izdaviati besede iz sebe; le Matevža vidi, omahujočega Matevža, ki noče pasti.

Tako bulji predse Anže in ne sliši vprašanj stražnikov. In ko ti tako rinejo vanj in njihove oči vedno bolj vanj gore, da ga že v dušo pečejo, šine fant nagnat kvišku, z zvezanima rokama sune v osuple stražnike, da jih zagrima par s stoli vred po sobi, pa treščil v duri, da odskočijo pod pritiskom ter plane

sem bil in bom vedno pristaš SLS. Pripomnim tudi, da se bom pobrigal, da bo z menoj volil še kak drug namišljen kandidat iz omenjene liste, da bode tembolj častna zmaga četrte skrinjice, katera edina je prava za nas! — Franc Repše, posestnik, Turn pri St. Andražu na Dolenjskem.

Kaj nam podari Mohorjeva družba letos.

3. Življenje svetnikov.

»Kaj pa nam tega treba?« se bo namrdnil lahkoživi sodobni svet. »Nam, ki hočemo samo uživati in se veseliti, pa bomo prebirali življenje mož, ki so se zatajevali in trpeli za druge in delali za druge!«

»Pa prav posebno je tega treba nam danes — bolj kot kedaj«, mu bo odgovoril modri. »Če si misli sedanji svet življenje izboljšati, tisto življenje, ki kar kriči od bremen in težav in pomanjkanja kruha in zasluzka s tem, da blazno drevi v zapravljanje, da hoče malo delati pa veliko zaslužiti, se kruto moti. Takih časov na svetu je bilo že mnogo. Pa jih veseljarji niso prav nič izboljšali in popravili, svetniki pa so jih. In o takih močnih možeh in ženah, ki niso pestovali sami sebe, ki niso čakali, kako ukanejo bližnjega, da se sami ode-

d Brez zimskega škropljenja sadnega drevja z Arborinom je nemogoče pridelati lepo in zdravo sadje. Arborin proizvaja Chemotechna, Ljubljana, Mestni trg 10.

belo, ki so imeli vse srce za bližnjega bedo in trpljenje zaradi Boga, pa tudi nabrušeno, neustrašeno besedo za mogočnjake in zoper njih krivice, o takih govori »Življenje svetnikov«. Strezne nas, zresni nas in poguma nam da.

Letos bo opisano življenje svetnikov, ki jih praznujemo v mesecu marcu. Prvi je Janez Sarkander, Poljak po rodu, ki je od graščaka Bitovskega preстал grozne muke zaradi zvestobe v poklicu — zaradi spovedne molčečnosti. Vsa bridka doba (krog l. 1600) nam oživi iz njegovega življenja: boji, punti, krivoverstva, ropi in požigi po tridesetletni vojski! — Že vsak dobro ve, da je bil Ciril Jeruzalemski največji katehet — učil je tako, da si ga želimo danes iz groba. Naj bi tudi nam zaklical kakor tedaj: Gospod je razpel roke na križu, da bi objel ves svet; razpel je človeške roke, ki je z nevidnimi rokami utrdil svet. — Sv. Pavel iz Cipra trpi in se bori sredi bojev, ko hočejo zatreti vsako sveto podobo. — Sv. Benedikt je oče meništva: kake sadove dela na polju, učenosti, v tihih sobah je rodil njegov duh po bratih! — Kaj je vse storil sv. Turibij, ki je šel za Kolumbom v novi svet, da se je boril zoper pohlep Evropeev, ki so kot kristjani šli v Ameriko, tam pa delali gorje in grje kot pogani! — Kaj pa Kapistran, iz viteza frančiškana, ki je vodil čete v meniški halji pred Belgradom (1456), da so premagali Turke in rešili Belgrad? — To so samo nekateri, ki bodo v tem snopiču opisani. Ob življenju takih mož se nam širi pogled v preteklo, tudi trde in žalostne dobe, pa se nam zaeno odpirajo oči, kaj je otimalo ljudstva po-

iz sobe v vežo in na plano. Vse to se zgodi v hipu, tako nenadoma, da se nikdo prav ne zave, kaj se je pravzaprav zgodilo. Šele čez čas skoči dvojica stražnikov za njim. Vidita ga, kako teče vprek ravno proti Kočni, kar čez pašnik. Kličeta mu: »Stoj!«, streljata, toda Anže drvi dalje, neprestano v breg. Še ga vidita, kako naenkrat omahne, se vnovič pobere in skoči naprej, pa se vnovič opoteče in zgrudi na tla, da ne vstane več. Hitro sta ob njem in ko vidita, da je obujanje zaman, ga primeta še zvezanega ter ga preneseta proti koči, od koder jima že drugi tovariši s puškami v rokah pridejo nasproti. Kako se začudijo, ko jima povesta, da je Anže sam od sebe padel.

Preneso ga v kočo, mu odpno srajco in šele z umetnim dihanjem se jim posreči spraviti fanta k zvesti. Dajo mu piti konjaka in to ga očividno dramti in mu vrača nove moči. Tudi razvežejo ga, tako da more prosto gibati z rokama.

Financar Ivan se skloni nadenj, ko fant ravno znova odpre oči, in v fantovem obrazu zaigra žalost, strašna žalost, iz ust se mu utrga klic Matevž! tako presunljivo, da mrzaz strese vse navzoče. Nato pa fant udari v krčevit jok in ni ga možno utolažiti! Dobro četrtr ure trpi to krčevito ihtenje, nato pa fant nenadoma utihne in zaspi.

»Preveč si ga lopnil po črepinji!« se prisiljeno posmeje Ivan tovarišu Stanku.

Saj mi je žal. Pravzaprav me je ogoljufalo: nisem menil udariti tako močno; ali fant se je ravno takrat sklonil niže in udarec je z večjo silo priletel na teme. Še čudno, da ga nisem ubil!«

»Ej, Korošci imajo trde butice,« se oglasi eden nemških stražnikov. Financar Ivan se obrne do Mohorja, ki ves čas sedi nepremično in še vedno ukleknjen v kotu ob peči:

Oborožena Evropa. V Evropi je 3.552.000 oseb pod orožjem. V to število je uvrščenih tudi 1 milijon 124 tisoč vojakov rdeče armade Sovjetske Rusije. Tako je poročal nedavno angleški vojni ministar.

Clanske izkaznice Hrvatske ljudske stranke. Kdor je včlanjen pri posestniki SLS, pri Hrvatski ljudski stranki, plača letno 4 Din članarine, 1 Din pa za izkaznico, ki jo dobi vsak pristaš. — Pametno!

Dvojna dozoretev višnje. Drevo višnje na vrtu N. Zabo v Vršacu je v letu 1927 vsled vročega poletja in gorke jeseni obrodilo v drugič. V pozni jeseni je namreč dalo nad 1 kg popolnoma dozorelih višinj.

V 14 angleških občinah so županke — ženske. Pri zadnjih občinskih volitvah na Angliškem so dosegle ženske, ki imajo tam seveda volilno pravico, povsod lepe uspehe. V 14 občinah so dobile v roke celo načelnštvo (županstvo). V velikem mestu Liverpoolu je izvoljena za župana neka g. Buvain, v Salbesiju pa g. Hules.

Kje so največje zaloge zlata? Seveda v Ameriki, kjer imajo 55 odstotkov vsega zlata, kar ga premore živ svet.

gube tedaj, kaj pa jih pogubljal. Raste nam moč, budi se nam ljubezen do dela, celo do trpljenja, umazana sebičnost gine, zaupanje v Boga in vase se utrja; bodočnost se jasni in boljša. In za boljšo bodočnost gre tudi sedaj ves naš trud in boj.

Nove knjige.

Srčni rubini svete male Terezije Deteta Jezusa. Spisala M. Elizabeta. V pesmi se duša najbolj razodene. In sveta mala Terezija je bila pesnica. Vse utripe svojega čudovitega, božje-prisrčnega življenja je podala v pesmih. Zato so pesmi male Cvetke pravo in globoko vodilo za notranje življenje. M. Elizabeta je v Srčnih rubinih povzela in razložila pesmi te ljubljenske božje. Zato je imenovana knjiga neizčrpen studenec za vse tiste globlje duše, ki jim je izgraditev in izpopolnitev notranjosti resnična življenska potreba. Berila iz te knjige so kakor pohleven dežek, ki namaka po svetnih skrbeh in brigah in skušnjavah izsušeno dušo. In kar knjigo še prav posebno prijetno dela, je lep, bogat in sočen slovenski jezik, ki ga pri M. Elizabeti že od preje poznamo. Knjiga obsega 224 strani ter stane vezana samo 36 Din. Naroča se v uršulinskem samostanu v Ljubljani.

Knjige Goriške Mohorjeve družbe. Goriška Mohorjeva družba, ki se je kljub slabi letini v l. 1926. število članov še povečala, je izdala za l. 1927. petero knjig. Koledar za l. 1928. je prirejen tako kot so vsi Mohorjevi koledarji ter ima zelo raz-

noliko vsebino iz poučne in leposlovne tvarine. Iz Koledarja se vidi, da mu je prvi namen učiti primorske Slovence spoznavati in ljubiti lastno zemljo, spoznavati velike moče in razne ljudske ustanove. Zelo velika izbira vsakovrstne tvarine je največja odlika letošnjega Koledarja. — **Ob srebrnem studencu** je povest, ki jo je spisal pisatelj Franc Jaklič. Jedro snovi je zgodovinsko; početki idrijskega srebrnega rudnika. Jakličevo pisanje ni moderno, toda tako živo zajeto iz ljudstva, da se zelo prijetno in lahko čita. Razne prizore iz kmetskega življenja zna popisati tako resničnostno, da jih kar gledamo pred sabo. Če se pri tem včasih čisto malenkostni dogodki raztegnejo zelo na široko, ne vemo, če bi mu šтели v odliko ali v slabost. Gotovo pa je, da bo knjigo vsakdo v enem dušku prečital. — **Zgodbe sv. pisma stare zaveze** je tretji dar Goriške Mohorjeve družbe. Vsaka druga stran je okrašena s sliko. Knjižica je v goriških razmerah prav posebno potrebna. Cesar otroci ne morejo več v domačem jeziku dobivati v šoli, naj dobivajo doma. — **Za domačim ognjiščem** je zbirka kratkih vzgojnih beril, ki jih je zbral Filip Terčelj. Namen jim je utreti in poglobiti družinsko življenje, ki je danes pod vplivom sebičnega materializma, marsikje tako hira in propada. Vsi člani družine, oče, mati, bratje in sestre bodo našli v tej knjigi zakladnico življenske modrosti, ki je temelj srečne in zadovoljne družine. — **Kako zdravimo živino** je peti književni dar Goriške družbe. Spisal jo je živinozdravnik dr. Anton Ravnik. Obravnava

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«!

najprej kužne bolezni, potem notranje in končno zunanje. Pri vsaki bolezni popiše najpreje znake, nato vzroke in končno zdravljenje ozir, preprečevanje. Na ta pregleden in poljuđen način obdela 80 pri nas najobičajnejših bolezni.

Zapravljivec je čarobna pravljica v treh dejanjih in je izšel kot XI. zvezek ljudskega odra. Ima sicer 14 moških in 5 ženskih vlog, pa v slučaju sile pet moških in ženska lahko odpadejo. Kupleti se pojo po kakih znani melodiji. Zbirka ljudski oder ima to veliko prednost, da značaje in masko vseh vlog natančno popiše in za vsako dejanje poda sliko odra, kar režiserju silno olajša delo. Igra se naroča v Jugoslov. tiskarni v Ljubljani ter stane 18 Din.

Otroško „varstvo“ v Rusiji.

Kadar je življenje težko ali kadar grozi nevarnost vojne, nalezljivih bolezni itd., vživajo največje sočustvovanje otroci. Vsa skrb je posvečena zlasti mladini, ki saj ne more pomagati, saj je mladina up bodočnosti vsakega naroda. V Rusiji je cela armada zapuščenih, okrog tavajočih otrok, brez strehe in doma. Uradno cenijo sovjeti njih število na osem milijonov. Tiho mrjejo tisoči teh nesrečnih otročjih bitij, tako v najoddaljenejših krajih orjaške ruske države, kakor tudi na ulicah glavnih mest. Zato si oglejmo nekatere resnične vzroke narodne ruske nesreče.

Toda fant ga zmedeno pogleda in vpraša: »Kje je Matevž? Ali je živ?«

»Slišite, Jerica, skuhajte no čaja temule fantu. Pa postelj pripravite zanj, da se malo spočije!« stopi Ivan k oskrbnici v kuhinjo.

»Kako ste neusmiljeni, da ste mladega fanta tako zdelali.« mu očita oskrbnica.

»Služba je služba!« ji ta odvrne.

Nato popelje Anžeta v oddelek, kjer stoje postelje. Oskrbnica prinese čaja; pridruži se jima Stan-ko in eden nemških stražnikov ter posedejo okrog postelje. Sami so, turistov ni nocoj nobenega.

»Ali je lepa Majda?« vpraša prijazno Ivan Anžeta.

»O, lepa! In dobra!« odgovarja mladi fant in oči mu zagore. »Rada me ima, seveda, samo včasih. Po navadi ne in mi pravi, naj jo pustim, ker sem premlad zanjo. Jaz jo imam pa tako rad!«

Kakor otrok je Anže in zdaj mu je, da bi odprl srce in razložil financerju, onemu, ki je Matevža streljal, vse, kar mu srce teži.

»Kako pa, da si zavpil preje: Matevž?« sili Ivan dalje v Anžeta.

»Ves čas je bil pred menoj tak, ko preje, ko ste vi streljali nanj. Videl sem ga tedaj, kako je omahnil, ko se je zabliskalo iz vaše puške. Bog ve, kaj je ž njim?«

»Padel je bržčas čez pečine za Kočno doli in se ubil, ako ga strel ni zadel do smrti!«

»Jezus, kaj bo rekla Majda! Vi ste ga ubili, vi!« stiska zobe in pesti mladi fant in iz oči mu gori v financerja.

»Saj se morda ni ubil!« tolaži Ivan, ki se mu vidi, da na ta način ne bo spravil vsega iz fanta. Izkoristiti bo treba priliko in izvedeti sedaj vse. Bog ve, če bo fant, ko pride prav k zavesti, še tako voljan odgovorjati kot sedaj.

Kristusov grob. Po poročilih iz Jeruzalema je del Kristusovega groba, tako zvan katoličen v nevarnosti, da se zruši. Na več mestih je vsled nedavnega potresa popokalo zidovje. V kratkem bodo ta del groba popravili, da bo tak, kakor je bil.

Otvoritev parlamenta s molitvijo. Po dolgih letih je bilo zadnje zasedanje francoske državne zbornice zopet otvoreno s službo božjo. V katedrali Notre-Dame je bila sv. maša, ki so ji prisostvovali predstavitelji prosvetnih, pravosodnih in parlamentarnih zastopnikov.

Protikatoliški film izločen. Amerikanska tvrdka »Metro-Goldvuy-Mayer« je izdala vsem svojim kinematografskim podružnicam nalogo, da filma »Collahaus i Murphys«, ne smejo predvajati, ker so katoliški angleški in irski krogi proti njemu protestirali. Trdiko je stal imenovan film okrog četrtilijona dolarjev.

Izvoz suhih sliv na Poljsko. Poljska vlada je dovolila, da se v letu 1928 izvozijo iz naše države tjakaj 400 vagonov suhih sliv.

Rakristjanjenje zakonske zveze.

Poroka je v današnji boljševiški Rusiji priprosta formalnost. Zaročenca pokazeta sovjetskemu komisarijatu svoji legitimaciji, urad pritisne na listini pečat in poroka je pred boljševiškim zakonom veljavna. Ločitev zakona se doseže z isto lahkoto, kajti zado- stuje le želja enega in zakonska zveza je raz- drita. Vzrokov ločitve ni treba nikomur na- vesti. Na ta način se v Rusiji lahko »poročič« večkrat v letu, da celo večkrat v tednu.

Zgrešeno pojmovanje materinstva.

Boljševizem zahteva, da se mora ozka, izključna ljubezen matere do svojega rodnega otroka razširiti; vsaka mati je dolžna obje- mati z enako ljubeznijo nele svoje, temveč vse otroke — velike proletarske družine. Izgine naj lepo, v tisočletjih preizkušeno in od Stvarnika potrjeno ozko, tako ljubko družin- sko življenje in na njega mesto naj stopi ve- lka delavska obitelj, obsegajoča vso državo, kjer si bodo bratje in tovariši vse žene in moške. V taki človeški družbi naj zakraljuje kajpada svobodna ljubezen, ki je po boljševiškem načrtu edina vredna človeka in njegovega življenja. Vsaka vzdržnost je po komunističnem receptu buržujska (kapitali- stična) uredba.

Strašni nasledki razkristjanjenja zakonske zveze.

Rojstva nazadujejo in število prebivalcev se hitro znižuje. Ze leta 1920. je bilo v Petro- gradu na 150 rojstev 900 smrtnih slučajev, v Moskvi na 209 rojstev 462 mrtvecev. To so dejstva, ki jih doslej zgodovina ni zaznamo- vala.

Otroška zavetišča prenapolnjena.

V smislu socialističnega nauka, je na- meravala sovjetska vlada, da namesti zakon- ske in nezakonske zapuščene otroke brez- plačno v posebnih državnih vzgojevaliških. Toda pokazalo se je kmalu, da je to neizved- ljivo in sicer najprej radi ogromnih stroškov. Zato je bilo komaj 10 odstotkov zanemarjene mladine sprejetih v državna vzgojališča. Sov- jetska vlada se je sicer potrudila, da pokaže svetu navidezno veliko skrb za mladino. Uvedla je razna moderna predavanja o zdravstvu, o vzreji otrok, omogočila brez- plačne zdravniške nasvete za zdravljenje raznih bolezni itd., toda vse zamanj. »Svo- bodna ljubezen« že javno kaže, da pomeni razkristjanjenje zakonske zveze in družine tudi propad naroda in države.

Boljševiki sami priznavajo neuspehe, a ne krenejo na — pravo pot.

Zena umrlega boljševiškega prvaka Lje- nina piše: »7 milijonov je uradno ugotovljen- nih otrok brez doma, od teh smo sprejeli v zavetišča le 80.000. Nравnost v teh zavodih je pod ničlo.« — Nekli ruski vzgojni časopis po- roča: »V nekaterih internatih spe, vsled po- manjkajna prostora, dečki in deklice v isti sobi, celo kopajo se skupaj. Večkrat najdeš v eni postelji po tri do štiri fante. Nadzorova- telji mešanih vzgojališč so skoro brez spanja, ker išče venomer en spol nedovoljenih zvez z drugim.« — Med mladino se razvijajo hudo- delska dejanja, ki jih je sedemkrat več kot pred vojno. Tatvine, razne nedovoljene igre, nečistovanje, krvoskrunstvo itd. so na dnevnem redu celo med malimi šolskimi otroci. Od 36.000 slučajev raznih mladinskih pre-

greškov in hudodelstev je bil peti del izvršen od otrok, starih 8 do 12 let. — Dokazano je, da se začenjajo nedovoljene grde zveze med mladino obeh spolov že pred 13. letom sta- rosti. Teh strašnih razmer, ki groze nekda- j krepkemu velikemu ruskemu narodu s po- polnim propadom, so krive tudi tamošnje ljudske šole, kjer se obravnava v naravo- slovju pouk o človeku na način, ki ga more pisano pokazati le npravna propalica.

Boljševiška Rusija nas uči in nam je re- sen zgled, kam drvi ljudstvo brez vere, brez Boga in kaj čaka tudi naš slovenski narod, ako bi zmagala pri nas brezverska sociali- stična načela.

Drobiž.

Ko bi bil jaz hudič... Tako je začel neki župnik svojo nedeljsko pridigo. Ka- kor od bliska zadeti so obrnili vsi poslu- šalci svoje poglede v pridigarja. Duhovnik je čutil, kako vsi čakajo njegovih nadalj- njih besed. To mu je bilo prav. Začel je še enkrat: Ko bi bil jaz hudič, bi ne za- hteval od vas, da skrunite nedelje, da kolnete, da kradete, da nečistujete: O ne! Ko bi bil jaz hudič, bi zahteval od vas, da se naročite na slab ali nevtralen časopis.

Koliko je katoliških duhovnikov? Vseh prebivalcev na zemlji je približno 1700 milijonov, med njimi okoli 312.000 katoliških duhovnikov. Izmed teh jih de- luje v Evropi 200.324. Torej ostane za dušno pastirstvo v drugih delih sveta pri- bližno 110.000 duhovnikov. V Afriki pride na 400 katolikov in 110.000 poganov samo

30

S prodajo časopisov obo- gate! Naš konzulat v San Francisku v Ameriki išče sorodnike umrlega nekoga Bučelca; tamkaj je 60 let prodajal časopise in zapustil premoženje 20 tisoč dolarjev, ki si jih je prislužil edno z imeno- vanim poslom.

Misijsko delo Orlov- dijakov. Na tečaju v Ko- šljunu v Dalmaciji so Orli- dijakji sklenili, da bodo zbrali potrebna sredstva za vzdrževanje enega bogoslovca - doma- čina v misijskih krajih.

Velika katoliška cer- kev v Washingtonu. Ka- toličani severne Amerike grade v Washingtonu ka- fedralo, ki bo največja v Ameriki. Prostora bo v tej cerkvi za več kot 7000 vernikov. Gotova bo šele leta 1938.

Mednarodni evharistični kongres v Avstraliji. V letu 1928 in sicer od 6. do 9. septembra se bo vršil velik evharistični kongres v Avstraliji, v mestu Sidneyu. Leta 1927. je bil, kot znano, ališen kongres v Ameri- ki, ki so se ga udeležili ljubljanski knezo- škotom dr. Jegličem na čelu tudi številni Slo- venci.

»Ti, od kod pa je ta fant?«

»S Koroškega.«

»To vem sam. Toda iz katere vasi?«

»Samega vprašajte, meni ni pravil!«

»Čemu se ogiblješ odgovoru? Saj ga vendar po- znaš!«

Mohor ne odgovori. Tudi na ponovno vprašanje ne da financarju odgovora. Ta je bled od jeze, ker se Mohor ne da ugnati, ali vendar se premaga, čeprav vre v njem.

»Slišiš, zakaj pa je zaklical Matevžev ime?«

»Prav toliko vem ko vi,« se mu odreže Mohor.

»Čakaj, te že tam na orožniški postaji v Podhrību nauče odgovarjati dostojno na vprašanja,« mu zagrozi financar in se ozre pri tem na nemške stražnike, ki mu pritrdijo.

»Čigav in od kod si pa ti?« nadaljuje spraševanje Ivan.

»To bom že našim povedal!«

Ivan namigne nemškemu tovarišu, naj prične z zaslisevanjem. Oni odgovarja nemško.

»Ne znam nemško!« mu odvrne Mohor na prvo vprašanje. Stražnik vprašuje slovensko.

»Bom raje v Podhrību povedal!« se izogiblje Mo- hor vprašanju. In spet ne pomaga tudi pri Mohorju nobena ne lepa ne grda beseda. Stražniki se jeze, se posvetujejo, ali ničesar ne opravijo pri Mohorjevi trdovratnosti.

»Te že v Podhrību naučimo manire!« mu grozi nemški stražnik.

»Bomo videli!« mirno odgovarja Mohor.

S takim in enakim mine precej časa. Stražnik Ivan sedi najbližje stolici, ki na njej počiva speči Anže in ga gleda. Mlad je še, mlad, Anže, in droben v obraz, lasje mu od potu zlepljeni visjo v čelo, da je

videti obraz še bledejši. In droben je fant, slaboten; človek ne bi mislil, da je toliko moči in neugnanosti v njem. Vročica, ki fanta najbrže kuha, mu ustnice kakor deklitje lepo urezane pordi ko mak, in ko bi bil fant v deklitški obleki, bi vsak menil, da spi pred njim mlada deklica.

Nenadoma odpre speči Anže oči in zenice se upro naravnost v Ivana. Fant se počasi vzdrami in zave. Z belo roko si pogladi lase raz obraz nazaj in z muko se vzravna na stolici. Začudeno gleda okrog sebe. Financar Ivan ga vpraša:

»Ti je boljše?«

Toda fant ga zmedeno pogleda in vpraša:

»Kje je Matevž? Ali je živ?«

»Težko! Zadel sem ga!«

Fantu privro solze v oči.

»Kaj bo rekla Majda?« se mu z vzdihom odtrga iz prsi.

»Čegava Majda?« vpraša Ivan.

»Kobentarjeva.« Stražniki se spogledajo.

»Naročila mi je, naj pazim nanj in ga varujem ter opozarjam, da ga ne ustrelje.«

»Tebi je rekla?«

»Meni! Je rekla, če hočem, da me bo imela rada!«

Vnovič se spogledajo stražniki in nasmešek ne- katerim šine po obrazu, toda Stanku in še enemu nemškemu stražniku se lice temni in fant se jima zasmili. Pa udari vmes gromki Mohorjev glas:

»Anže, kaj gobeždaš! Tiho bodi!«

»Tudi ti, Mohor, si kriv, če so ga ustrelili! Tudi tebi je rekla, da pazi nanj, ker je tako vihrav in neugnan!«

»Kaj čenčaš, lezi in naprej spi! — Fantu se še vedno blede, pa ne ve, kaj govori!« se obrne Mohor k ostalim stražnikom.

en duhovnik, na Japonskem na 880 katolikov in 220.000 poganov, na Kitajskem na 800 katolikov in 180.000 poganov in v Indiji na 860 katolikov in 100.000 poganov po en duhovnik. Dela veliko, a delavcev premalo.

Patetna postava. Švicarski kanton Ticino je izsilil postavo, s katero je ples dovoljen samo v prvih treh mesecih v letu. Vsak ples mora dovoliti policija in policija mora tudi ples nadzorovati. Osebam pod 16. letom je sploh zabranjen dostop na plesišče; od 16. do 20. leta pa smejo na ples le v spremstvu staršev.

Krištof Kolumb - Lindbergh. 3. avgusta 1492 je pričel Kolumb svojo pot iz Evrope in 12. oktobra so zagledali njegovi mornarji suho zemljo — sedanjo Ameriko. Toda letošnje poletje je preletel njegov najmlajši učenec Lindbergh to pot iz Amerike v Evropo v enem in pol dnevu. Ko je pogumni letalec pristal v Parizu, so časopisi, posebno judovski (Tudi dunajska Neu-Frei-Press) pisali, da je imel čudovit talisman s seboj, ki ga je tako srečno vodil. (Neu-Frei-Press pravi, da je imel kurjo koščico.) Zdaj pa se je izkazalo, da je imel pri sebi svetinjo Marije v Loreto, ki mu jo je dal katoliški župnik Hussmann v St. Luis, ki je njegov prijatelj. — Nekateri nemški romarji na evharističnem kongresu v Ameriki so se seznanili s slavnim letalcem v Ameriki, kjer je bil zaposlen kot letalski učitelj. To poroča v nemških časopisih župnik in pisatelj Rothensteiner v pismu 31. maja t. l. in pristavlja: »Lindbergh je res plemenit mladenič, ki ga imamo vsi radi. Za njegov uspeh se je mnogo molilo med farani, posebno pa po naših samostanih.« Torej: svetovni zmagovalc v letanju — katolik.

BRINJE, SLIVE in FIGE

dobite najceneje pri FRAN POGAČNIKU, Ljubljana, Dunajska cesta 36. — Zahtevajte ponudbo!

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plašajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Prodajam več tisoč je-
lovih in smre-
kovih hmelovk. Naslov
v upravi pod št. 194.

Kre- kovaški učenec
pak
se sprejme. — Matija
Terlep. kovaška in ko-
larska delavnica, Šiška-
Ljubljana VII., Jerne-
jeva cesta.

Vajenec za mesarsko
obrt, poštenih
staršev, 15 do 18 let,
se takoj sprejme. —
Naslov v upravi tega
lista pod št. 64.

Učenca za krojaško
obrt sprejme
1. marca Ant. Tonkli,
Račna, p. Grosuplje.

Lepa breja krava
na prodaj. Bokalce pri
Ljubljani.

Fant ki zna malo mi-
zarskega ali te-
sarskega dela, se sprej-
me stalno kot hlapec
za vsa domača dela v
Ljubljani. Priden in
pošten naj se oglasi
pri I. V., Močnikova
ulica št. 13 (ob Poljski
cesti), Ljubljana.

Prodajam 5 dobro obra-
njenih čev-
ljarskih šivalnih
strojev, radi pove-
čanja obrata na elek-
trični pogon. — Ivan
Prešern, tovarna čev-
ljev, Kranj.

Meh za smeh.

»Ko bom umrla«, je rekla Miheva,
»bi na nagrobnem kamnu imela rada napis:
»V nebesih je mir.« — Mihevc: »Ali bi ne
bilo primernejše: V nebesih je bil mir?«

Francek je bil ves dan poreden in ne-
ubogljiv. Za kazen sta ga oče in mati po-
slala predčasno spat. Toda Francek ni mo-
gel zaspati, zato je ob desetih zvečer vstal
ter prišel po stopnicah. Stopil je pred ma-
ter ter vprašal: »Ali mi niste nekoč pra-
vili, da se moramo s sovražniki spraviti
preden gremo k počitku?« »Da, da,« je
mati veselo pritrdila. »Dobro je,« pravi
nato Francek, »prišel sem dol, da vam in
očetu odpustim.«

Gospoj Hudelistovi je bilo prevroče,
da bi večerjali v sobi, zato je kuharici na-
ročila, naj pripravi zunaj na dvorišču pod
drevjem. Kuharica pa tega ni bila nič kaj
vesela, ker je imela že itak dosti dela,
sedaj pa še tako daleč nositi jedila. Ko je
gospa opazila njeno nevoljo, jo je vprašala,
če ji je to nerodno, nakar je ta mirnodušno
odgovorila: »Nekoliko že, pa bo že. Spom-
injala se bom pri tem na dom, ko sem
prašičem nosila jesti venkaj.«

Ali so to členki?

Ali je celo telo, katero Vas muči in pov-
zročuje boli? Ako Vas draži v grlu, ako
čutite mrzlot v nogah. Sedaj je dana tudi
Vam prilika, da se osvobodite, v kako kratkem
času lahko odstranite s starim priljubljenim
narodnim sredstvom in kozmetikom, ki so ga
rabili že naši dedje, lepidiščim „Feller-
jevim“ „Elsalfluidom“ te Vaše muke. Čutite se
li česče duševno in telesno trudne, prehlajene,
hripave, nahodne, pojavljajo se Vam li česče
revmatične bolezni in se čutite slabe, tedaj
bodete tudi Vi potom drgnjenja, mazanja in
pranja s Elsalfluidom odpravili to zlo. Nekoliko
kapljice tudi za nožranje uporabo! To preprečuje
šeledna nerazpoloženja in prija izvanredna.

V lekarnah in tozadevnih trgovinah zahtevajte povsod
pravi Fellerjev Elsalfluid v polzkusnih stekleničkah
po 6 Din, v dvojnih po 9 Din, ali specialnih po 26 Din.
Ako naročite direktno po pošti, tedaj Vas stane 9 polz-
kusnih steklenic ali 6 dvojnih ali 2 specialni 63 Din s
omotom in poštnino vred. Nasprotno pa 27 polzkusnih
ali 18 dvojnih ali 6 specialnih samo 139 Din. Naslov
označite jasno: lekarnarju

EUGEN V. FELLER. STUBICA DONJA
Elsalfluid 16. Brvatska

»Tone, povej mi no vendar, zakaj se
ne oženiš?« »Da ti po pravic povem: zato,
ker mi je tvoja žena vedno pred očmi.«
»Kaj, moja žena, to jo ljubiš? O ti . . . .«
»Ne ne, le bojim se, da bi tudi jaz tako
dobil.«

Dva vinska ponarejevalca sta se sre-
čala. »No kako ti kaj gre« vpraša prvi. »Ne
tako dobro kot mojemu vinu,« odvrne dru-
gi. »Kako to, ne razumem te?« »Mene so
dalj časa zaprli, moje vino pa izpustili.«

»Kako to, da se pesnik Klander in nje-
gova žena zopet sprehajata, ko sta bila pa
tako sprta?« — »O zdaj sta zopet prijatelja.
On jè, kar ona skuha, a ona pa bere, kar
on napiše.«

Inserat: »Novi omnibus bo imel pro-
stora za 20 ljudi z žametom prevlečenimi
sedeži.«

Svarilo. Ker se zadnje dni govorijo o menj
jemati čast in poštenje — ne vem, iz kakšnega
vzroka — svarim vsakogar, da bom proti razna-
šalcem takih laži podvel kar neistotnje sodnij.
postopanje. — Orehek pri Kranju, 7. jan. 1928.
Janez Draksler.

Poročne prstane

OČALA in vsakovrstne URE kupite poceni pri
ZDRAVKO AMBROŽIČ, urar, Radovljica.

MR. BAHOVEC

„Planinka“ zdravilni čaj dišeti
in osvježuje kri, izboljša slabo
prebavo žolceda, kakor tudi ne-
redno delovanje čreves. — „Pla-
ninka“ zdravilni čaj vsodbuja
apetit in izbornu deluje pri obo-
lenju ledic, žolča, žolčnem kamnu,
jetrih in zlasti tudi pri zaprtju
telesa. Pristen samo v plombi-
ranih paketih po Din 20.— z na-
pisom: LEKARNA BAHOVEC,
Ljubljana, Kongresni trg št. 13.

PLANINKA
ZDRAVILNI
ČAJ.

AJDOVA MOKA kg Din 5.—,
KORUZNI ZDROB kg Din 3.50
prvovrstni izdelki od 25 kg naprej, pošilja PAVEL
SEDEJ, umetni mlin, JAVORNIK, Gorenjsko.

Lovske puške

Hobert puške, revolverje, pištole in vse potreb-
ščine za lov in ribolov, kupiš pri: F. K. KAISER,
Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6. 8972

Važno! Pouk v krojnem risanju in pri kroje-
vanju damskih oblik daje ed-
na oblast. strokovno izprašana učiteljica

ROZA MEDVED

LJUBLJANA :: Mestni trg 24 (pred rotovžem).
Kroj je največji, za vsakega lahko razumljiv in
popolnoma zaseljiv. Izdelava modelnih krojev po
najnovjših vsakovrstnih modnih listih. — Ker ima
lastnica krojnega učilišča tudi modni salon, je
učenkam dana prilika po lastno izdelanem kroju
izvršiti razne plašče, kostume, obleke in dr., ob-
enem se pa vaditi odnosno se spopolnjevati v
šivanju. — Uspeh zajamčen. Zunanjim učenkam se
preskrbi hrana in stanovanje po ugodni cenli.

Najuspešnejše sredstvo za reje domače živali
je brezdvomno

»MASTIN«

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače,
posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive
vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma!
Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din. LEKARNA
TRNKOCZY (zrav. rotovža), Ljubljana, Mestni trg 4

SEMENSKO DETELJO

kupuje vedno po najvišji dnevni ceni **FRAN POGAČNIK**, Ljubljana, Dunajska c. 36. - Cena se določa po kakovosti, zato pošljite k ponudbi vzorce.

Kolikor ima leto dni, toliko postaj trpljenja mora obiskati nervozen bolnik, kajti slabi utrujeni živel mu zagrenjajo življenje in povzročajo razne boli. Zbadanja, trganja, omotica, tesnoba, glavobol delni in popolni, žumenje v ušesih, migljanje pred očmi, motnja v prebavi, pomanjkanje spanja, potenje, trganje v mišicah, nesposobnost za delo in razne druge prikazni so posledica slabih, utrujenih, bolnih živcev.

Kako se rešite te nadloge?

S pristnim Kola-Lecithinom. Redilno sredstvo, ki vsebuje obilo vitamina, je postalo za človeštvo izvir dobrote. Pospešuje na čudoviti način delovanje telesa, krepi hrbtni mozeg in možgane, jači mišice in ude, daje moč in pogum življenja.

V boju za zdrave živce

dela pristni Kola-Lecithin večkrat čuda, primerne hranilne snovi vodi do skrajnih mest prozivanja krvi, poživlja, opogumlja ter ohranja mladost in svežost. Sami se boste mogli prepričati, da vam ne ohetam nič neresničnega, kajti v prihodnjih dveh tednih pošljem vsakomur, ki mi piše, popolnoma zastonj in franco malo škatljico Kola-Lecithin in knjigo zdravnika z mnogostanskimi dolgimi izkušnjami, ki se je sam moral boriti proti tej bolezni. Pišite mi svoj natančni naslov in pošljem Vam takoj obljubljeno

popolnoma zastonj.

E. PASTERNAK, Berlin S. O.
Michaelkirchplatz 13, Abt. 760.

Pozor! Za ženine in neveste

posebno znižane cene pri

F. in I. Goričar, »Pri Ivanki«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. Sukno za moške obleke in površnike, volнено blago in svila v vseh modernih barvah za ženske obleke, kotenina bela in rujava 8 Din, najboljša Din 13,50, platno za rjuhe 24 Din, za kapne 180 cm široko 35 Din, klotaste odeje jako fine 200 Din, posteljne garniture (3 kom.) 230 Din; blago za prte, brisače, žimnice in servete v veliki izbiri. Dajte moške bele srajice, kravate, svilene rute in šerpe, krasna vezena in čipke, zavese za okna in spleh vse, kar se rabi za nevestino balo. Pazite dobro na naš naslov in št. 29.

Surove kože divjačine

kupujemo po najvišjih dnevnih cenah, n. pr. lisice, lepe zimske, od 300 Din dalje, kune zlatice od 1000 Din dalje. — Istotako plačujemo po najvišjih cenah tudi druge kože.

Eligij Eber, trgovina s krznom
Ljubljana — Kongresni trg št. 7 (Zvezda).

Gramofone in naj osvrtenije električnim
potom posnete plošče (najnovejši žlagerji)
nudi

Ent. Fischer, Zagreb

Jurišičeva ulica 6/12

Zahtevajte specialno ponudbo in popis vseh plošč.

Edino najboljši živalni stroji in pletilni švic.
„Dubied“ stroji ter kolesa
za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v voženju brezplačno.

Večletna garancija.

Imamo že 32 nadomestnih izdelkov in potvorb **DISTOLA**.
Kateri teh izdelkov je **dober?** — Ali hočete **polzkusiti vse?**
Vsak gospodar že ve, da je

„DISTOL“

popolnoma zanesljivo sredstvo proti metljavosti
in preizkušeno na milijonih živalij.

Kupujte samo one kapsule **DISTOL**-a za ovce, na katerih se nahaja napis

ДИСТОЛ

v cirilici in one kapsule **DISTOL**-a za govedo, na katerih se nahaja napis

DISTOL

v latinici.

„DISTOL“ se dobiva v vseh lekarnah!

Brezplačno preiskavanje govna, jeli živina metljava,
in vsa nadaljnja navodila daje

„KAŠTEL“ tovarna kemijsko farmaceutskih proizvodov d. d.
KARLOVAC.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 2057, 2470 in 2979.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10 Brzolv.: Gospobanka.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000—, vloge nad Din 250,000.000—.

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2½% vojne
odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo **srečk Državne razredne loterije.**